

A photograph of a person in a white shirt looking at a smartphone. The background is blurred, suggesting a train or bus window. The lighting is warm and soft. The text is overlaid on the left side of the image.

ET STÆRKERE OG MERE TRYGT **DIGITALT SAMFUND**

Den fællesoffentlige
digitaliseringsstrategi
2016-2020

Regeringen /
KL /
Danske Regioner /

Maj 2016

ET STÆRKERE OG MERE TRYGT DIGITALT SAMFUND

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020
Maj 2016

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K
Telefon: 33 92 80 00
www.digst.dk

Design: GeelmuydenKiese
Forsidefoto: Shutterstock
Tryk: GP Tryk & Zeuner Grafisk A/S
Oplag: 3.000

ISBN: 978-87-87353-88-5

Elektronisk publikation:
ISBN: 978-87-87353-89-2

Hent publikationen her:
Finansministeriet, KL og Danske Regioner
www.fm.dk, www.kl.dk, www.regioner.dk

INDHOLD

ET STÆRKERE OG MERE TRYGT DIGITALT SAMFUND	4
Vi skal gribe ud efter de digitale muligheder	6
Et Danmark i udvikling	10
DEN FÆLLESOFFENTLIGE DIGITALISERINGSSTRATEGI	12
15 års fællesoffentlige digitaliseringsstrategier	13
VISION OG MÅL	14
INITIATIVOVERSIGT	16
DET DIGITALE SKAL VÆRE LET, HURTIGT OG SIKRE GOD KVALITET	19
1. En brugervenlig og overskuelig digital offentlig sektor	21
2. Bedre brug af data og hurtigere sagsbehandling	25
3. Bedre og mere sammenhængende velfærd	28
OFFENTLIG DIGITALISERING SKAL GIVE GODE VILKÅR FOR VÆKST	33
4. Bedre rammer for erhvervslivet	35
5. Offentlige data som vækstdriver	38
6. En effektiv forsyningssektor	41
TRYGHED OG TILLID SKAL I CENTRUM	45
7. Den offentlige sektor passer godt på data	47
8. Robust digitalt fundament	51
9. Digitalisering for alle	55
FREMDRIFT, STYRING OG LØBENDE TILPASNING	59

ET STÆRKERE OG MERE TRYGT DIGITALT SAMFUND

Danmark står lige som resten af verden over for en række grundlæggende forandringer. Den hastige digitale udvikling er allerede i gang med at forandre måden, vi lever på, måden vi driver forretning på, og måden den offentlige sektor yder service og velfærd på.

Den teknologiske udvikling har til alle tider skabt ændringer i vores liv og givet os muligheder, de færreste af os ville undvære i dag. Med opfindelsen af bilen fik vi langt større fleksibilitet og handlerum. Automatiseret forarbejdning og pakning af fødevarer gav nye muligheder for forsyning og et fleksibelt forbrug. Arbejdsfunktioner er forsvundet, men nye typer job er opstået i stedet. Det har vi set mange gange før.

Det nye er hastigheden og forandringskraften i den teknologiske udvikling, der vil tage yderligere fart de kommende år. Den digitale udvikling er så hastig, voldsom og uforudsigelig, at det vil udfordre og ændre vores samfund på måder, vi endnu ikke kan forestille os.

Vi kan mindre end nogensinde før forudsige, hvad fremtiden bringer af nye løsninger. Kunstig intelligens, nano- og bioteknologi samt vidtstrakt brug af Big Data banker allerede på døren. Så fremtiden er nu, ikke om en generation eller to.

De nye teknologier åbner et væld af muligheder. Samtidig udfordrer udviklingen vores samfund og stiller krav til, at Danmark omstiller sig. Det er ikke et spørgsmål, om udviklingen rammer os – men hvordan vi som samfund formår at tilpasse os og udnytte de nye teknologiske muligheder til at skabe velfærd og velstand samtidig med, at vi bevarer den tryghed og tillid til hinanden og til samfundet, som er unik for Danmark.

Et digitalt Danmark

Som med globalisering rejser digitaliseringen mange svære spørgsmål. På en række områder er Danmark godt forberedt til den nye virkelighed. På andre områder skal vi fortsat lære. Derfor må den offentlige sektor i tæt samarbejde med erhvervsliv,

interesseorganisationer mv. arbejde for at skabe grundlaget for et fleksibelt og tilpasningsdygtigt samfund i en stadigt mere digitaliseret verden.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 udstikker kursen for den fællesoffentlige digitalisering og for dennes samspil med erhvervslivet. Sammen med alle de virksomheder og offentlige institutioner i stat, regioner og kommuner, som hver dag udnytter digitaliseringens muligheder, medvirker strategien til at støbe fundamentet for et stærkt og trygt digitalt Danmark.

Nogle tiltag igangsættes nu. Andre initiativer vil blive fastlagt eller justeret på vej mod 2020 i lyset af de muligheder og udfordringer, vi vil møde. På den måde ruster vi gradvist såvel befolkningen som offentligt ansatte og virksomhederne til fremtidens digitale Danmark.

Regeringen, KL og Danske Regioner

HVEM ER MED?

De fællesoffentlige digitaliseringsstrategier vedrører myndigheder i både stat, kommuner og regioner – dvs. både de administrative led i form af ministerier, styrelser samt kommunernes og regionernes forvaltninger – og de udførende institutioner som fx hospitaler, folkeskoler, universiteter mv.

Vi skal gribe ud efter de digitale muligheder

Danmark er godt rustet til den digitale fremtid. Vi er et lille land med en befolkning, der har stor tiltro og tillid til hinanden og til den offentlige sektor. Befolkningen har generelt et højt uddannelsesnivea; både borgere og virksomheder har gode digitale kompetencer og har generelt taget de digitale teknologier til sig. Der er en stærk tradition for at samarbejde og finde nye og pragmatiske løsninger, både på tværs af de offentlige myndigheder og på tværs af den offentlige og den private sektor.

Samtidig startede den offentlige sektor tidligt med at indføre it-løsninger og har ikke mindst derfor datasæt og registre af høj kvalitet, der internationalt set er helt unikke. Og vi har opbygget en sikker og robust digital infrastruktur, så borgere og virksomheder effektivt kan ordne deres sager med den offentlige sektor over internettet. Alt dette har muliggjort en stor digital omstilling de senere år.

Markant offentlig digital udvikling

I dag er internettet blevet den primære indgang til den offentlige administration for langt de fleste. Borgere og virksomheder har fået en digital postkasse. Der er indført digital selvbetjening på over 100 sagsbehandlingsområder. Og når SKAT åbner for adgang til årsopgørelsen på nettet, strømmer det ind med digitale danskere.

Samtidig indgår digitale løsninger naturligt i de forskellige typer af offentlig service, borgerne modtager. Hjemmehjælperen bruger tablets til at følge og registrere eventuelle ændringer i den ældres sundhedstilstand. Læreren kan med de digitale læremidler gøre undervisningen i folkeskolen mere målrettet den enkelte elev. Og sundhedsteknologi giver borgerne mulighed for selv at monitorere deres sygdom i hjemmets trygge rammer.

For nogle borgere og virksomheder har udviklingen være efterspurgt og let at komme i gang med. For andre har det betydet en tilvænning til nye måder at klare opgaverne. Kommuner og regioner har og vil fortsat spille en aktiv rolle i at sikre, at borgere og virksomheder kommer godt igennem de store forandringer, og der er fortsat hjælp at hente, når det digitale driller.

Nærhed, tryghed og tillid i centrum

Velfærdssamfundet bygger på en høj grad af tillid til den offentlige sektor. Den tillid skal vi værne om, også når den offentlige kommunikation og service bliver mere og mere digital. Det er derfor helt afgørende, at der skabes trygge rammer for, at borgere og virksomheder kan agere digitalt i samspillet med den offentlige sektor.

Borgernes og virksomhedernes digitale tryghed er en central forudsætning for, at vi

i fællesskab kan udnytte de muligheder, digitalisering giver os for at udvikle og forbedre vores velfærdssamfund. For digitalisering rummer store muligheder såvel for den enkelte som for samfundet som helhed.

Den danske offentlige sektor er indrettet således, at tilrettelæggelse af service til borgere og virksomheder så vidt muligt sker lokalt eller regionalt inden for lovgivningens rammer. Det understøtter både nærhed, tryghed og tillid i samfundet. Derfor skal digitaliseringen ske, så den medvirker til at understøtte det lokale beslutningsrum og ansvar. Når servicen bliver digital, skal borgerne ikke opleve, at den offentlige sektor bliver en fjern størrelse uden sammenhæng til lokalsamfundet. Digitalisering skal i stedet fremme, at borgerne fortsat oplever lokal tilknytning.

Eksempelvis kan digitalisering styrke oplevelse af nærhed og indflydelse på egen livssituation, fordi borgeren hjemmefra eller i sit lokalområde har let adgang til service og informationer af høj kvalitet, uanset hvor i landet hun eller han bor. Digitale services kan i stigende grad tilpasses den enkelte,

så borgerens individuelle behov kommer i centrum. Og med digitale velfærdsløsninger kan borgerne i højere grad blive 'medspillere' i velfærden. Med mere effektive, digitale løsninger bliver det muligt at øge kvaliteten af servicen og samtidig muliggøre lokal udvikling.

Danmark har en veludbygget infrastruktur for mobil- og bredbåndsdækning. Men for at vi kan fastholde et effektivt og nært samfund, er der til stadighed behov for at sikre god mobil- og bredbåndsdækning i hele landet.

Offentlige data skal deles og genbruges

Vi kan skabe en mere overskuelig og sammenhængende offentlig sektor, hvor myndighederne let kan samarbejde om at yde en god og effektiv service til den enkelte borger eller virksomhed med udgangspunkt i det, den offentlige sektor allerede ved om den enkelte. Det forudsætter, at myndighederne i højere grad sikkert kan udveksle og tilgå relevante oplysninger om den enkelte, som de enkelte myndigheder allerede ligger inde med. Det er ikke mindst nødvendigt, når mange myndigheder er involveret.

Hvor det er muligt, sikkert og relevant, skal kommunale, regionale og statslige myndigheder derfor i stadig højere grad arbejde henimod at dele data. Øget genbrug af data kan blandt andet understøttes af fælles datastandarder, standardiserede dataformater, fælles it-arkitektur og en robust it-infrastruktur.

En øget deling af data giver mulighed for nye generationer af digitale løsninger, som i højere grad kan trække de nødvendige data automatisk. Det sparer tid for borgere og virksomheder, når de slipper for unødige indberetninger. Og det kan lette de administrative processer og sagsbehandling, når manuelle arbejdsgange og i nogle tilfælde afgørelser kan automatiseres.

Mere effektiv datadeling, hvor de relevante data deles mellem de forskellige it-systemer og organisatoriske enheder, vil give borgere og virksomheder mere effektiv sagsbehandling og mere målrettede, sammenhængende indsatser, der virker bedre for den enkelte.

Borgeren eller virksomheden skal i fremtiden i videst muligt omfang kun afgive den

samme oplysning én gang til den offentlige sektor i stedet for at indtaste de samme oplysninger flere steder i de offentlige digitale løsninger.

Øget anvendelse og genbrug af data skaber også et bedre grundlag for den offentlige forvaltning. Samtidig vil det bidrage til en mere moderne og effektiv offentlig sektor og dermed til at frigøre ressourcer til politiske prioriteringer.

Indsatsen skal fortsat ske inden for rammerne af persondatalovgivningen og med respekt for privatlivets fred.

Nye erhvervs muligheder

Regeringens erhvervs- og vækstpolitik skal skabe gode rammevilkår for erhvervslivet, der kan medvirke til at sikre et Danmark i Vækst gennem digitalisering af dansk erhvervsliv, fremme af iværksætteri og ved at skabe grundlag for, at danske virksomheder også fremover kan være konkurrencedygtige i den globale økonomi. Målet er, at dansk erhvervsliv bedre udnytter nye veje til vækst. Det kræver konkret, at Danmark og de danske virksomheder bliver bedre til at udnytte mulighederne i fx automatisering

og ny teknologi og derigennem styrker produktivitet og konkurrenceevne. Det gælder især de mange små og mellemstore virksomheder.

Den fællesoffentlige indsats skal skubbe på digitaliseringen i den private sektor. Dermed kan virksomhederne bedre udnytte forretningspotentialerne i en digital verden, blive mere konkurrencedygtige og forbedre deres produktivitet. Skabelsen af et stærkt digitalt Danmark med nye muligheder og bedre rammebetingelser for virksomhederne vil kræve nye samarbejder mellem offentlige og private aktører.

I en digital tidsalder er data et afgørende råstof, der skaber nye forretningsmuligheder for erhvervslivet, og som virksomheder kan bruge til at optimere deres forretningsgange.

Offentlige data skal – inden for de lovgivningsmæssige rammer – i stigende grad stilles til rådighed for virksomhederne, så de kan fungere som drivkraft for innovation og nye forretningsmuligheder i den private sektor. Det skal give erhvervslivet gode muligheder for at finde, sammenkoble og genbruge data til udvikling af nye innovative produkter og serviceydelser, så virksomhederne på den måde kan stå stærkere i fremtidens konkurrence.

Offentlig digitalisering skal skabe stærke rammevilkår for erhvervslivet og understøtte erhvervslivets digitale omstilling. Fx skal bedre og mere brugervenlige digitale løsninger samt automatiseret indsamling af data fra virksomhederne lette erhvervslivets administration og bidrage til målsætningen om at reducere erhvervslivets byrder markant.

Et Danmark i udvikling

Selvom Danmark allerede er blevet meget mere digitalt, står vi stadig ved begyndelsen af den store omstillingsproces, vi skal igennem.

En stadigt mere digital hverdag betyder, at borgere og virksomheder har høje forventninger til en digital offentlig service, der følger med tiden og giver værdi for den enkelte i hverdagen.

Den teknologiske udvikling er dog så hurtig, at vi ikke altid kan forudsige, hvad de digitale muligheder, brugernes behov eller de samfundsmæssige gevinster er et par år ude i fremtiden. Da udviklingen af NemID blev planlagt i 2008, var smartphones ikke udbredte og tablets slet ikke opfundet. Derfor lå det ikke i kortene, at brugerne få år senere ville have et stort ønske om at kunne læse Digital Post eller logge ind på offentlige portaler og selvbetjeningsløsninger eller på netbanken fra deres mobile enheder.

Nødvendig løbende modernisering

En fortløbende forbedring og tilpasning af offentlige digitale løsninger og systemer er dermed nødvendig i takt med, at teknologien – og samfundet – udvikler sig. Det vil kræve investeringer. De kommende år vil det samtidig blive nødvendigt for en række myndigheder at modernisere eller udskifte en del af deres it-systemer, enten fordi de er forældede eller ikke fungerer efter hensigten.

Endvidere er en række myndigheds it-løsninger og processer i dag opbygget, så de afspejler den enkelte myndigheds interne behov og organisering frem for borgernes og virksomhedernes behov, som i mange tilfælde går på tværs af myndigheder og sektorer.

Mange data er fortsat lagret forskelligartet og defineret på forskellige måder fra myndighed til myndighed. Dermed besværliggøres udveksling af data på tværs af sektorer eller forvaltninger. Det gør det unødigt kompliceret for myndighederne at samarbejde om at yde den bedste og mest effektive service til den enkelte borger eller virksomhed. Det skal der findes løsninger på.

Der venter således et større udviklings- og oprydningsarbejde, så borgere og virksomheder kan være trygge ved, at de får en sammenhængende offentlig service, der lever op til forventningerne, og at it-systemerne virker optimalt. Men den offentlige sektor står på et solidt fundament. Mange principper og metoder er allerede udviklet af de forskellige myndigheder og kan genbruges og udbredes til flere myndigheder.

Forventet pres på udgifter og indtægter

Den offentlige sektor må se frem til et betydeligt pres på de offentlige udgifter de kommende år. Det skyldes blandt andet et stigende antal ældre, øgede udgifter til sundhedsområdet og til at huse og integre-

re de flygtninge, der forventes at komme til Danmark, samt de klimaforandringer, vores samfund skal håndtere. Samtidig vil påvirkninger fra blandt andre EU, fx i forhold til anvendelse af data på tværs af landegrænser, lovgivning samt sprog- og tilgængelighedskrav, få betydning for vores muligheder for at udvikle den offentlige service og administration.

Finansieringen af vores velfærdssamfund bygger på de skatter og afgifter, som betales af danskerne og virksomhederne. Den digitale udvikling og nye forretningsmodeller vil dog også grundlæggende udfordre den offentlige sektors indtægts- og reguleringsmodeller. Den globale, digitale økonomi forventes at vokse og på sigt måske kræve nye løsninger.

Nye internetbaserede forretningsmodeller kan give nye vækstmuligheder og betyder øget fleksibilitet og større udbud for brugerne. Men i forhold til beskæftigelse, regulering af markeder mv. udfordrer de samtidig samfundets måde at organisere sig på.

DEN FÆLLESOFFENTLIGE DIGITALISERINGSSTRATEGI

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, som rækker frem til og med 2020, vil staten, regionerne og kommunerne sammen bygge videre på en række indsatser fra den tidligere digitaliseringsstrategi. Og en lang række nye initiativer vil skabe fundamentet for fremtidens offentlige Danmark.

Om den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi

Siden 2001 har digitaliseringen af den offentlige sektor været drevet af et tæt og forpligtende samarbejde mellem kommuner, regioner og staten. Det gælder særligt på områder, hvor det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at skabe tværgående løsninger. Arbejdet har været forankret i flerårige strategier, der omfatter både stat, kommuner og regioner.

De fællesoffentlige strategiske digitaliseringsindsatser gør det muligt for den offentlige sektor at foretage fælles investeringer på områder, som er særligt komplekse, og hvor der samtidig er afhængigheder på tværs af myndigheder og sektorer.

Digitalisering har gennem mange år vist sig at være et effektivt værktøj til at gentænke processer og arbejdsgange i den offentlige sektor. Og digitalisering har på flere områder givet anledning til at bryde med den

silotænkning, som den offentlige sektor til tider handler ud fra. Traditionen for fællesoffentligt strategisk arbejde med digitalisering er, at myndighederne fortsat stræber efter tættere offentligt samarbejde om at levere god, effektiv og sammenhængende service til borgere og virksomheder.

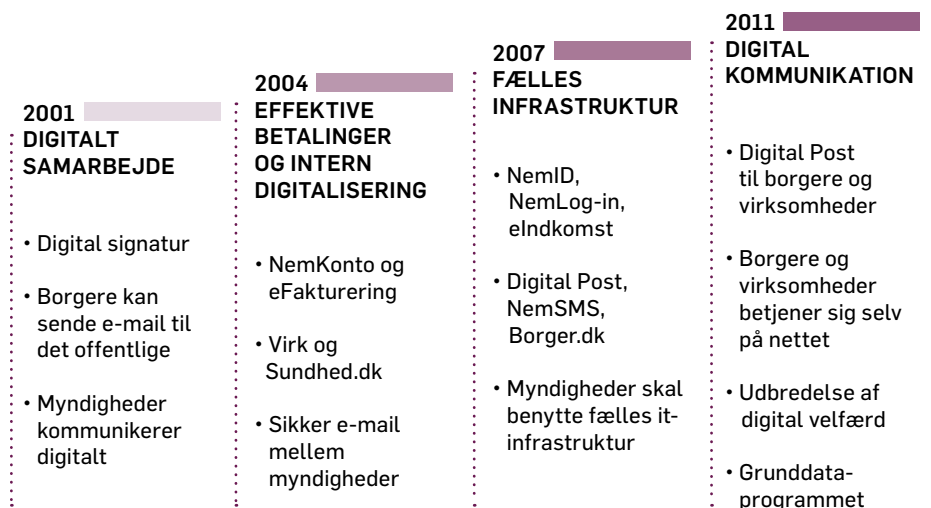
Strategisk samspil

De fællesoffentlige digitaliseringsstrategier står ikke alene som svar på de mange udfordringer, Danmark står overfor.

De enkelte myndigheder har hver for sig også et ansvar for at realisere de digitale potentialer inden for deres egne områder og dermed sikre, at digitaliseringen skaber den ønskede forandring. Parallelt med den fællesoffentlige indsats er der således sektorvise digitaliseringsprojekter og -strategier, fx fælleskommunale og regionale digitaliseringsstrategier. Denne tilgang til offentlig digitalisering giver en god balance mellem de fælles strategiske pejlemærker og den lokale tilpasning og prioritering.

Også private virksomheder, erhvervsorganisationer og frivillige foreninger er, i samspil med den offentlige sektor, med til at finde fælles løsninger for den digitale omstilling og støbe fundamentet for et stærkt og trygt digitalt Danmark.

15 års fællesoffentlige digitaliseringsstrategier

DANMARK SOM DIGITAL FRONTLØBER

Danmark har på 15 år undergået en helt enestående omstilling til digital offentlig forvaltning, kommunikation, administration og service. En række løsninger, der udspringer af de fælles-offentlige digitaliseringsstrategier, er nu en naturlig del af vores hverdag.

Med en NemKonto ved myndighederne hvilken konto, ydelserne skal sættes ind på. Og med NemID kan man sikkert identificere sig online. Digital tinglysning gør det lettere at købe og sælge bolig. Der er etableret fælles tværgående portaler som sundhed.dk, borger.dk og Virk. Og der er oprettet et elndkomst-register, så man som borger på en række områder fx ikke længere skal besværes med at indberette og dokumentere ændringer i sin indkomst for at få den ydelse, man skal have udbetalt.

Senest er der indført Digital Post og obligatorisk digital selvbetjening for borgere og virksomheder. Telemedicinske løsninger, bl.a. til borgere med KOL, og digitale læremidler er i gang med at blive udbredt over hele landet. Og en række offentlige grunddata er nu gratis tilgængelige for borgere, virksomheder og myndigheder. Det er dette solide fundament, den offentlige sektor skal bygge videre på frem mod 2020.

VISION OG MÅL

Vision: Offentlig digitalisering skaber værdi, vækst og effektivisering og fastholder danskernes tillid til det digitale samfund.

Digitalisering kan både give mere kvalitet i den offentlige service og en mere sammenhængende og effektiv offentlig sektor, der skaber værdi for borgere og virksomheder.

Danmark er kommet langt med den digitale omstilling af den offentlige sektor, men der ligger fortsat et stort arbejde forude.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 sætter den offentlige sektor tre ambitiøse, men realistiske mål for udviklingen mod en mere digital offentlig sektor de kommende år:

Det digitale skal være let, hurtigt og sikre god kvalitet

Danskerne skal opleve, at offentlig digitalisering giver konkret værdi i deres dagligdag. Den offentlige sektor skal tilbyde digital service og digitale velfærdsløsninger af højeste klasse. Digitalisering skal gøre hverdagen lettere, gøre borgerne mere selvhjulpne og give mere kvalitet i den offentlige service. Myndighederne skal dele relevante oplysninger og samarbejde bedre om den enkelte borger eller virksomhed. Og digitalisering skal medvirke til en mere sammenhængende og effektiv offentlig sektor.

Offentlig digitalisering skal give gode vilkår for vækst

Offentlig digitalisering skal gøre det lettere at drive virksomhed og bidrage til regeringens målsætning om at reducere erhvervslivets byrder med 3 mia. kr. i 2020. Ambitionen er, at virksomhedernes administrative byrder ved indberetning til det offentlige fjernes gennem automatisk erhvervsrapportering. Alle erhvervsrettede løsninger skal integreres til Virk, og virksomhederne skal møde en offentlig sektor, som understøtter deres digitale omstilling. Erhvervslivet skal have adgang til flere offentlige data, som kan danne grundlag for nye forretningsmuligheder og innovation.

Tryghed og tillid skal i centrum

Danskernes høje tryghed og tillid til hinanden og til den offentlige sektor er fundamentet for vores velfærd. Det skal vi fortsat værne om i et stadig mere digitalt samfund. Derfor skal vi højne informationsikkerheden i den offentlige sektor og styrke borgernes og virksomheders digitale kompetencer. Samfundskritisk offentlig digital infrastruktur skal være robust og opfylde brugernes behov. Samtidig skal Danmark være et samfund, hvor alle kan deltage – både de digitalt parate og dem, der ikke kan eller har mulighed for at bruge de digitale løsninger.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020

Digitaliseringsstrategien sætter tre ambitiøse mål, der understøttes af fokusområder. Hvert fokusområde har med en række underliggende, konkrete initiativer, der skal bidrage til, at målene bliver til virkelighed.

DET DIGITALE SKAL VÆRE LET, HURTIGT OG SIKRE GOD KVALITET

1

EN BRUGERVENLIG OG
OVERSKUELIG DIGITAL
OFFENTLIG SEKTOR

2

BEDRE BRUG AF
DATA OG HURTIGERE
SAGSBEHANDLING

3

BEDRE OG MERE
SAMMENHÆNGENDE
VELFÆRD

OFFENTLIG DIGITALISERING SKAL GIVE GODE VILKÅR FOR VÆKST

4

BEDRE RAMMER
FOR ERHVERVSLIVET

5

OFFENTLIGE DATA
SOM VÆKSTDRIVER

6

EN EFFEKTIV
FORSYNINGSEKTOR

TRYGHED OG TILLID SKAL I CENTRUM

7

DEN OFFENTLIGE SEKTOR
PASSER GODT PÅ DATA

8

ROBUST DIGITALT
FUNDAMENT

9

DIGITALISERING FOR ALLE

INITIATIVOVERSIGT

DET DIGITALE SKAL VÆRE **LET, HURTIGT OG SIKRE GOD KVALITET**

En brugervenlig og overskuelig digital offentlig sektor

1.1
Mere sammenhængende brugerrejser

1.2
Bedre digital kommunikation

Bedre brug af data og hurtigere sagsbehandling

2.1
Klare juridiske rammer for digital forvaltning

2.2
Videre med gode grunddata

Bedre og mere sammenhængende velfærd

3.1
Sammenhængende velfærdsforløb for borgere

3.2
Bedre data på handicap- og udsatte voksne-området

OFFENTLIG DIGITALISERING SKAL GIVE **GODE VILKÅR FOR VÆKST**

Bedre rammer for erhvervslivet

4.1
Automatisk erhvervsrapportering

4.2
Digitale udbud og indkøb

Offentlige data som vækstdriver

5.1
Åbne offentlige data

5.2
Smart City-partnerskab

En effektiv forsyningssektor

6.1
Fælles data om terræn, klima og vand

6.2
Åbne data om energiforsyning

TRYGHED OG TILLID SKAL I CENTRUM

Den offentlige sektor passer godt på data

7.1
Styr på informationssikkerhed i alle myndigheder

7.2
Fælles standarder for sikker udveksling af information

Robust digital infrastruktur

8.1
Gode data og effektiv datadeling

8.2
Robust drift for den fælles infrastruktur

Digitalisering for alle

9.1
Digital dannelse for børn og unge

9.2
Kommunikation og hjælp til borgere og virksomheder

1.3

Overblik over egne sager og ydelser

1.4

Bedre support til borgere og virksomheder

1.5

Alle meddelelser fra det offentlige er digitale

2.3

Korrekte udbetalinger og bedre borgerdata

3.3

Udbredelse af digitale velfærdsløsninger

3.4

Digital læring og undervisning

3.5

Offentligt ansattes digitale kompetencer

4.3

Cloud computing i den offentlige sektor

5.3

Infrastruktur for positionerings- og navigationsdata

6.3

Udveksling af data om nedgravet infrastruktur

6.4

Samlet it-arkitektur for affaldsdata

7.3

Digitale identiteter og rettighedsstyring

7.4

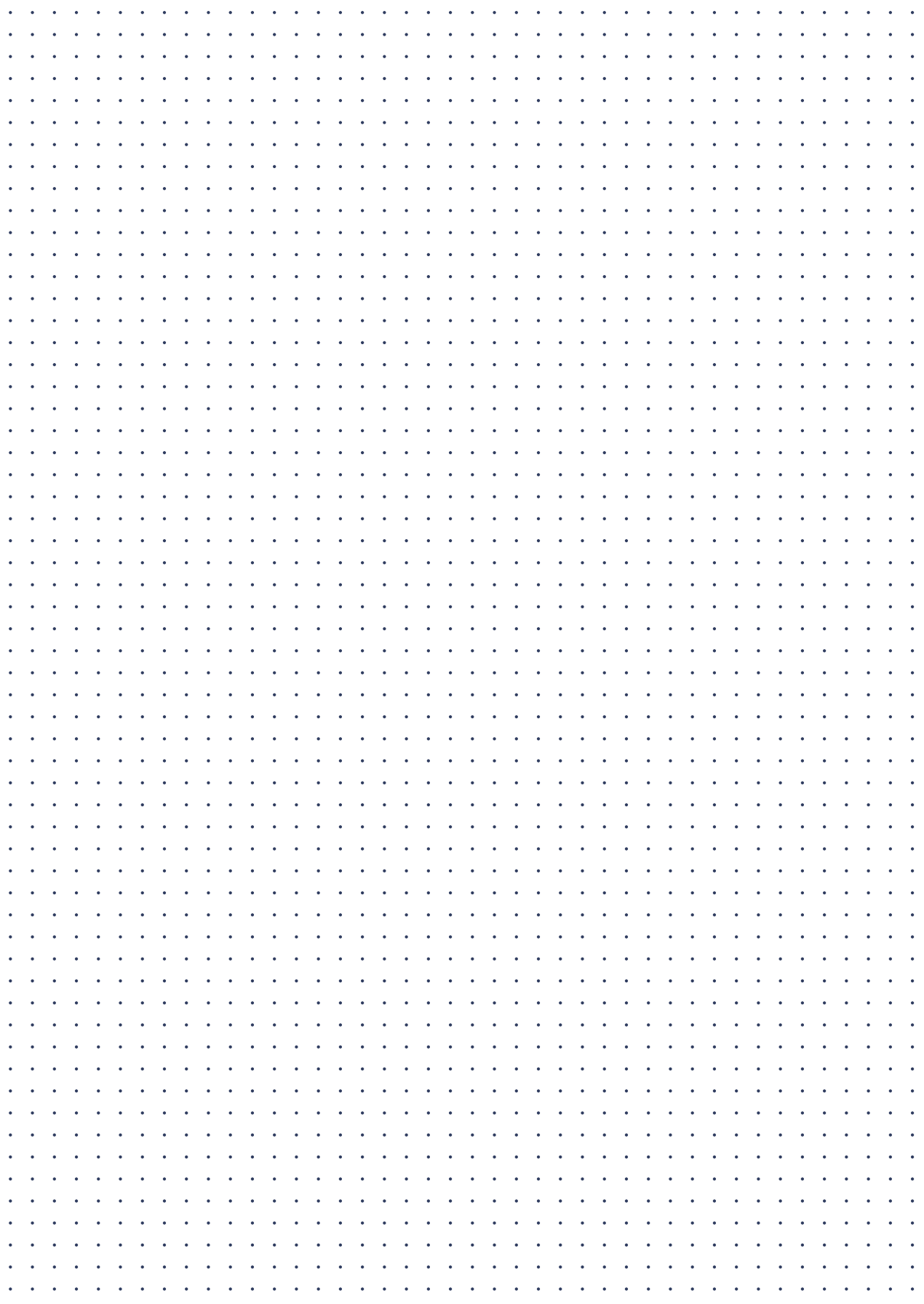
Nye generationer NemID, NemLog-in og Digital Post

7.5

Sikre ID-løsninger til børn og unge

9.3

Højt kendskab til informationssikkerhed

DET DIGITALE SKAL
VÆRE **LET, HURTIGT**
OG SIKRE GOD
KVALITET

DET DIGITALE SKAL VÆRE LET, HURTIGT OG SIKRE GOD KVALITET

FOKUSOMRÅDER

1. EN BRUGERVENLIG OG OVERSKUELIG DIGITAL OFFENTLIG SEKTOR
2. BEDRE BRUG AF DATA OG HURTIGERE SAGSBEHANDLING
3. BEDRE OG MERE SAMMENHÆNGENDE VELFÆRD

MÅLBILLEDE

Offentlige selvbetjeningsløsninger, hjemmesider og portaler skal løbende forbedres, så det bliver nemmere at få klaret sine ærinder, og servicen bliver mere målrettet den enkelte. Når servicen leveres smartere, mere effektivt og hvor brugerne i forvejen færdes på nettet, kan brugerne lettere og hurtigere betjene sig selv, når det passer ind i deres hverdag.

Myndighederne skal dele relevante informationer med hinanden og automatisere sagsgange, så borgere og virksomheder oplever kortere sagsbehandlingstid på digitale ansøgninger og indberetninger. Og brugerne skal i færre tilfælde bruge tid på at indberette de samme oplysninger flere steder og indhente dokumentation for oplysninger, som allerede findes i offentlige registre.

Bedre deling af oplysninger mellem myndigheder skal også give borgerne mere sammenhængende forløb, når deres sag går på tværs af myndigheder – fx et behandlingsforløb, hvor både hospital og den kommunale sundhedspleje er involveret. Og velfærden skal løftes ved, at digitale velfærdsløsninger udbredes.

Fokusområde 1

En brugervenlig og overskuelig digital offentlig sektor

Det er obligatorisk for danskerne at betjene sig selv på nettet på en lang række områder. Det er praktisk og kan spare tid for både borgere, virksomheder og de offentlige myndigheder. Derfor er det afgørende, at offentlige digitale løsninger og services er brugervenlige, intuitive og af høj kvalitet, så brugerne fortsat har tillid til og er trygge ved at bruge den offentlige digitale service.

Arbejdet med at stille gode, tidssvarende digitale løsninger til rådighed for borgere og virksomheder er kun lige begyndt. Det skal være let for borgere og virksomheder at orientere sig i de offentlige digitale universer og få et overblik over, om eksempelvis en digital ansøgning er udfyldt eller afsendt korrekt, og hvad de næste skridt er i processen.

Derfor er der på visse områder brug for at give den offentlige digitale service et løft, så brugernes digitale kommunikation med den offentlige sektor følger med tiden. Samtidig kan digitalisering bruges som løftestang til at forbedre myndighedernes kommunikation og koordination på tværs af sektorerne.

Det skal være let at være digital

Danmark skal have en digital service af høj klasse. Borgere og virksomheder skal opleve, at digitaliseringen af den offentlige service giver konkret værdi i deres hverdag.

I dag er vi vant til, at nem og hurtig digital service fra private virksomheder gør en positiv forskel for os. Som når vi let kan overføre penge til hinanden via mobilen, købe fødselsdagsgaverne på nettet eller checke ind og vælge pladser på flyet hjemmefra.

På samme måde skal det være let og hurtigt at være i digital kontakt og ordne sine ærinder med de offentlige myndigheder. Det handler fx om, at de enkelte selvbetjeningsløsninger og digitale løsninger (som NemID og Digital Post) skal være brugervenlige, tidssvarende og af god kvalitet. Hensigten er, at de forskellige myndigheders digitale service i stigende grad også kan tilgås de steder på nettet, hvor borgere og virksomheder i forvejen færdes. De fællesoffentlige portaler, borger.dk og Virk, vil også fortsat spille en væsentlig rolle som indgange til digitale offentlige løsninger.

Den digitale udvikling er så hastig, at vi i dag ikke altid kan forudsige, hvad de tekniske muligheder eller brugernes behov vil være om nogle år. Brugervenligheden af de offentlige digitale løsninger, borgere og virksomheder skal derfor løbende måles. Viden om løsningernes effekt og værdi for brugerne og for myndighederne skal anvendes til at forbedre løsningerne og den information og service, som brugerne modtager.

Sammenhængende digital service

Kommunikationen til borgere og virksomheder skal være klar og sammenhængende, så brugerne er velinformerede og føler sig trygge. Brugerne skal møde en serviceorienteret offentlig sektor, der hurtigt og effektivt guider dem gennem de relevante myndighedsområder og tilbud. Dårligt sprog eller komplicerede regler og processer må ikke stå i vejen for en hurtig og effektiv kommunikation.

Brugernes rejse igennem de offentlige løsninger skal være lettere og mere overskuelig fra start til slut, så brugerne ved, hvad de skal gøre, når de skal ordne forskellige dele af deres sag.

Det er et særligt fællesoffentligt ansvar at sikre brugerne en sammenhængende service, når brugeren skal ordne forskellige dele af en samlet sag. Det gælder især, når en bruger er i kontakt med flere forskellige myndigheder og skal benytte flere selvbetjeningsløsninger, måske på forskellige offentlige hjemmesider.

For iværksætteren skal fx brugerrejsen i forbindelse med oprettelse af en virksomhed gøres mere brugervenlig og sammenhængende, hvor man i dag som minimum skal anvende 5-6 selvbetjeningsløsninger. Først skal virksomheden registreres på Virk, hvor man får et CVR-nummer, og gennem banken oprettes en NemKonto til virksomheden. Derefter skal NemID bestilles på medarbejdersignatur.dk og Digital Post opsættes for virksomheden.

For borgere kan der ligeledes være digitale brugerrejser, der kan forbedres, fx i forbindelse med flytning eller skilsmisse.

Bedre indblik og overblik

Den offentlige sektor skal være mere gennemskuelig. Borgere og virksomheder skal derfor have lettere adgang til at se, hvilke data om dem selv, en myndighed har. Og brugerne skal have større indsigt i deres sager, ansøgninger, data og relationer med offentlige myndigheder.

De offentlige digitale services skal være tilpasset den enkelte borgers eller virksomheds aktuelle situation og behov, så brugeren møder personaliseret, relevant indhold på de offentlige hjemmesider eller portaler, hvor brugeren føler sig mest kompetent og tryk ved at færdes. Hvis man lige er blevet forældre, er det relevant at vide, hvor og hvordan man navngiver sit barn eller skriver barnet op til en dagsinstitution. Hvis man nærmer sig pensionsalderen, kan andre løsninger og informationer være relevante, fx om pension og helbrestillæg.

I dag kan myndighederne vælge, om de vil sende beskeder til brugerne digitalt eller per brev. Borgere og virksomheder er derimod pålagt både at tjekke den digitale postkasse og postkassen ved vejen. Fremover skal virksomhederne og de mange digitaltparate borgere være sikre på, at de modtager al relevant, digitaliserbar post fra det offentlige digitalt.

Den rette hjælp

Digital kommunikation med myndighederne kan være en fordel for fx ældre, der ikke bor tæt på deres pårørende. Med de digitale løsninger kan en pårørende hjælpe med at melde flytning eller søge boligstøtte fra sit eget hjem. Borgerne skal via en digital fuldmagt kunne lade pårørende og andre, de har tillid til, varetage deres interesser og tilgå nødvendige data digitalt. Dermed er pårørende og andre ikke nødsaget til at bruge løsninger som fx et papirskema og brevpost, når de ønsker at hjælpe en person med digitale ærinder.

Et løft af den digitale kommunikation skal betyde, at færre borgere har behov for at gribe telefonen eller møde op i borgerservice for at få hjælp, og at virksomhedernes tidsforbrug reduceres. Samtidig skal de brugere, der fortsat har brug for hjælp, have den. Det skal være lettere for borgere og virksomheder at finde frem til og få den rette hjælp – uanset om det er NemID, Digital Post, borger.dk eller Virk, der driller.

DIGITAL POST TIL FORÆLDRE OM FÆLLES BØRN

Myndighederne sender i stigende grad deres fysiske forsendelser som Digital Post. Når myndigheder sender Digital Post til forældre om deres fælles barn, er der tilfælde, hvor kun én forælder modtager meddelelsen. Det sker, også selvom lovgivningen på nogle områder tilsiger, at begge forældre skal orienteres om forhold vedrørende deres barn.

Det er reglerne i sektorlovgivning og det enkelte forvaltningsområde, der afgør, om begge forældre skal orienteres om forhold vedrørende barnet. Der udarbejdes derfor en fælles vejledning til myndighederne om, i hvilke situationer der skal sendes information om et fælles barn til en eller begge forældre.

Vejledningen skal bidrage til, at det bliver tydeligt, hvordan posten skal sendes i overensstemmelse med gældende lovgivning. Dermed sikres også ligestilling mellem forældre, når det gælder modtagelsen af information om et fælles barn.

I sommeren 2016 bliver det teknisk muligt for myndigheder at sende én Digital Post-meddelelse til flere modtagere. Det betyder, at myndighederne lettere og med færre administrative sags gange kan sørge for, at begge forældre til et barn modtager Digital Post om barnet.

INITIATIVER

EN BRUGERVENLIG OG OVERSKUELIG DIGITAL OFFENTLIG SEKTØR

1.1

MERE SAMMENHÆNGENDE BRUGERREJSER

Borgere og virksomheder skal opleve en mere brugervenlig og koordineret service, når deres ærinde går på tværs af digitale løsninger og myndigheder. Indsatsen på udvalgte brugerrejser, fx ved skilsmisse eller opstart af virksomhed, skal sikre nemmere og mere overskuelige selvbetjeningsforløb. Brugernes skal guides bedre igennem forløbet og kan dermed nemt og enkelt betjene sig selv i mere sammenhængende sagsgange.

1.2

BEDRE DIGITAL KOMMUNIKATION

For at sikre brugervenlige og tidssvarende digitale løsninger skal selvbetjeningsløsninger, infrastrukturkomponenter og portaler leve op til nogle få aftalte krav, når løsningerne ny- eller videreudvikles. Kravene udarbejdes i samarbejde med relevante myndigheder. Det kunne fx være, at løsningerne skal fungere på mobile enheder, være tilgængelige for personer med handicap og være brugertestede. Der indhentes data om brugernes oplevelser og brugen af løsningerne, så de løbende kan forbedres.

1.3

OVERBLIK OVER EGNE SAGER OG YDELSER

Borgere og virksomheder skal tilbydes indblik i relevant viden om dem, som det offentlige ligger inde med. Informationen skal præsenteres i en kontekst, der er målrettet og tilpasset den enkelte bruger. Myndighederne vil i stigende grad aktivt informere borgere og virksomheder om vigtige hændelser. Det kan fx være en påmindelse på SMS om, at det er tid til at få børnene vaccineret. Dermed kan brugerne bedre reagere rettidigt på vigtig information.

1.4

BEDRE SUPPORT TIL BORGERE OG VIRKSOMHEDER

Det skal være nemmere for brugerne at få hjælp, hvis de har problemer med fx NemID, NemLog-in, Digital Post mv. En række fællesoffentlige supporttilbud samles, så det bliver mere overskueligt for borgere og virksomheder at få hjælp eller blive guidet til den rette myndighed, der kan hjælpe. Information om fx driftsproblemer på fælles løsninger til de decentrale myndigheder styrkes, så de kan hjælpe brugerne bedst muligt. Viden om de problemer, som brugerne støder ind i, skal opsamles og bruges til at forbedre de digitale løsninger.

1.5

ALLE MEDDELELSER FRA DET OFFENTLIGE ER DIGITALE

Fremover skal virksomheder og digitalt parate borgere modtage al deres post fra offentlige myndigheder digitalt. Undtaget er dog visse typer af forsendelser, bl.a. breve, der kun kan håndteres fysisk, fx prøveglasser, sygesikringsbeviser mv. Ligeledes skal udvekslingen af digitale meddelelser mellem myndigheder ske ved effektiv anvendelse af digitale kanaler såsom sikker mail og Digital Post, blandt andet i kraft af opmærkning af meddelelser med metadata.

Fokusområde 2

Bedre brug af data og hurtigere sagsbehandling

I et digitalt samfund er tid et serviceparameter. De store mængder data, den offentlige forvaltning allerede tager vare på, skal i højere grad genbruges til gavn for borgere og virksomheder, hvor det er muligt inden for lovgivningens rammer.

Enklere regler, bedre processer og reduktion af administrative byrder skal gøre den offentlige sektor mere effektiv og mere overskuelig for den enkelte borger og virksomhed.

Relevant viden skal genbruges på tværs

Relevant information fra selvbetjeningsløsninger, offentlige registre mv. skal i langt højere grad udveksles mellem myndighedernes fagsystemer, understøtte sagsbehandlerens arbejde og genanvendes på tværs af myndigheder til at forenkle indberetninger i det omfang, det er teknisk og juridisk muligt.

Langt flere afgørelser skal på sigt kunne afklares hurtigere – og i visse tilfælde med det samme, fordi de nødvendige oplysninger er korrekte og tilgængelige de rette steder og på rette tidspunkt i sagsforløbet. Det foregår allerede i vid udstrækning, fx når det gælder udbetaling af ydelser som børnepenge, barseldagpenge og folkepension.

Dermed kan borgere og virksomheder opleve kortere sagsbehandlingstid og oftere med det samme få svar på, om de eksempelvis kan få tildelt en bestemt ydelse, og hvor stort beløbet er. Og myndighederne kan løse opgaverne mere effektivt, fx når det bliver muligt at automatisere dele af sagsbehandlingen.

Borgere og virksomheder skal så vidt muligt ikke bruge tid på at indberette de samme oplysninger flere steder og indhente dokumentation for oplysninger, som allerede findes i offentlige registre. Når borgerne eksempelvis i én sammenhæng har afgivet oplysninger, fx informationer, til én myndighed, skal de ikke bøvle med også at afgive dem til en anden myndighed. Det kan eksempelvis betyde, at digitale ansøgninger, anmeldelser og indberetninger allerede har felter, der er udfyldt på forhånd med relevante informationer. Dermed kan borgere og virksomheder hurtigere få færdigbehandlet deres sag, når de fx ansøger om noget eller melder ændringer ind.

Genbrug af data fra offentlige registre bidrager også til at forebygge fejludbetalinger og snyd, fordi borgeren eller virksomheden ikke risikerer fx at glemme at indberette ændringer i oplysninger. Eller fordi reglerne er så komplicerede, at brugerne utilsigtet kommer til at give forkerte oplysninger.

Juridiske rammer i en digital tidsalder

Deling af data er imidlertid ikke kun en teknisk udfordring. Det handler også om, at gældende regulering sikrer, at de nye muligheder ved digitalisering bliver et aktiv for det danske samfund. De lovgivningsmæssige rammer skal være tidssvarende, så muligheden for at dele data på tværs ikke begrænses unødigt. Når det ifølge en konkret lovgivning ikke umiddelbart er muligt at digitalisere en proces, skal dette undersøges nærmere. Det kan herefter komme på tale at foreslå lovændringer.

Enklere regler kan give mulighed for smidigere administrative processer og kan gøre den offentlige service mere effektiv og overskuelig for den enkelte borger og virksomhed.

Samtidig skal lovgivningen fortsat sætte klare rammer, så data om borgere og virksomheder kun indsamles og bruges, hvor det er nødvendigt og giver værdi for den enkelte og samfundet.

En del af vores love og regler med relation til digitalisering udspringer af EU-regulering. Det stiller krav til den måde, vi organiserer vores digitale offentlige sektor, teknisk opbygger vores digitale løsninger og infrastruktur mv. EU's databeskyttelsesforordning vil blandt andet få betydning for, hvordan vi fremover kan arbejde med data i den offentlige sektor og i samfundet som helhed.

DATABESKYTTELSESFORORDNINGEN

Den kommende databeskyttelsesforordning forventes at blive vedtaget i EU i første halvdel af 2016. Formålet med forordningen er at styrke borgernes rettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger, forbedre muligheden for at udveksle personoplysninger inden for det indre marked og nedbringe administrative byrder samt modernisere reglerne til en digital verden.

Forordningen indebærer bl.a. en videreførelse og præcisering af en række forpligtelser i det gældende databeskyttelsesdirektiv, der er gennemført i Danmark med persondataloven. Med forordningen indføres også nye særlige krav til myndighederne, som fx at udpege en databeskyttelsesrådgiver og i visse tilfælde udarbejde konsekvensanalyser. Der forestår et vigtigt arbejde med at skabe den fornødne klarhed over forordningens betydning for digitalisering, herunder med at tydeliggøre hvilke konkrete ændringer den kommer til at medføre for de offentlige myndigheder. Det skal ske i samarbejde mellem relevante offentlige parter.

INITIATIVER

BEDRE BRUG AF DATA OG HURTIG SAGSBEHANDLING

2.1

KLARE JURIDISKE RAMMER FOR DIGITAL FORVALTNING

Love og regler skal tilpasses den digitale tidsalder. For at håndtere tværgående juridiske udfordringer ved øget digital forvaltning og brug af data nedsættes et stående udvalg i regi af Digitaliseringsstyrelsen. Udvalget skal indsamle, screene og prioritere tværgående juridiske udfordringer, som myndighederne har identificeret. Udvalget skal udarbejde løsninger til, hvordan disse udfordringer kan håndteres.

2.2

VIDERE MED GODE GRUNDDATA

Vi skal arbejde videre med at skabe gode, offentlige grunddata. Derfor igangsættes en indsats for at forbedre kvaliteten af og komme helt i mål med de nuværende grunddata. Muligheden for at igangsætte nye potentielle grunddataprojekter, herunder indkomstoplysninger, samt fælles løsninger og services, fx skræddersyede dataudtræk, undersøges. Der etableres en varig styringsstruktur, så myndighederne kan videreføre arbejdet med at skabe pålidelige og sammenhængende grunddata af høj kvalitet.

2.3

KORREKTE UDBETALINGER OG BEDRE BORGERDATA

Den fællesoffentlige indsats mod fejludbetalinger og snyd fortsættes. Enkle og effektbaserede kontrolprocesser, begrebsharmonisering, høj datakvalitet samt et smidigt myndighedssamarbejde skal bidrage til en fortsat mere effektiv indsats mod fejludbetalinger og snyd.

HVAD ER GRUNDDATA?

Myndighederne registrerer en række grundlæggende oplysninger om borgere, virksomheder, fast ejendom, bygninger, adresser mv. Oplysningerne betegnes grunddata og anvendes overalt i den offentlige sektor i myndighedernes daglige sagsgange. Grunddata skal derfor være pålidelige, af høj kvalitet, sammenhængende på tværs af registre og let tilgængelige for myndigheder, virksomheder og borgere. Alle grunddata vil kunne hentes fra Datafordeleren.

OM GRUNDDATAPROGRAMMET

Grunddataprogrammet har siden 2012 skabt rammerne for et fælles, struktureret og koordineret arbejde med udvalgte grunddataområder. Offentlige registre med centrale grunddata er blevet forbedret, og data er gjort frit tilgængelige for alle myndigheder, virksomheder og borgere. Færre dobbeltregistreringer, mindre parallel drift af registre og færre udgifter til administration kan give betydelige effektiviseringsgevinster i det offentlige. Virksomheder og borgere slipper samtidig for at give det offentlige de samme oplysninger flere gange. Og private virksomheder får på en række områder mulighed for frit at hente grunddata og benytte dem til at udvikle nye, intelligente løsninger og produkter.

Fokusområde 3

Bedre og mere sammenhængende velfærd

Der er behov for en mere sammenhængende tilgang til borgernes digitale møde med den offentlige sektor. Borgerne skal opleve, at digitalisering fører til, at velfærdsydelserne bliver bedre og mere koordinerede. Det skal blandt andet ske ved, at myndighederne i højere grad deler relevante informationer.

Deling af viden giver bedre velfærd

Når relevante sundhedsdata eksempelvis udveksles digitalt mellem hospitalet og den kommunale sundhedstjeneste, giver det bedre mulighed for at koordinere patienternes forløb på tværs. Dermed oplever patienterne ikke at skulle være bindeled og ansvarlige for at overdrage viden om forløbet mellem forskellige sundhedspersoner. Det øger trykningen og giver bedre behandlingsforløb.

Tilsvarende kan det for et ungt menneske, der lige er blevet løsladt og skal til at opbygge et nyt liv, være afgørende, at der står hjælp parat til at finde sig til rette i tilværelsen uden for fængslet. Det forudsætter, at medarbejdere i kommunens socialforvaltning i god tid kan få oplysninger fra kriminalforsorgen om, at den unge snart løslades. Det er blot to eksempler på, at bedre deling af relevante oplysninger giver de faglige medarbejdere mulighed for at tilrette-

lægge forløb mere optimalt og koordinere bedre ud fra borgerens konkrete situation.

I sidste ende rummer intelligent deling og brug af relevante data mange gevinster for både den enkelte og for vores samfund. Det stiller dog krav om, at myndighederne i alle dele af den offentlige sektor bygger videre på og udvikler eksisterende muligheder og får en fælles forståelse af it-arkitektur, data, klassifikationer og datakvalitet, så data sikkert og effektivt kan udveksles med respekt for den enkeltes privatliv. Deling af data skal altid ske inden for lovgivningens rammer – og med borgernes samtykke, hvor det er relevant. Og det skal være nemmere og mere smidigt digitalt at indhente samtykke fra borgerne, så processerne lettes.

Udbredelse af digitale velfærdsløsninger

Langt de fleste borgere ønsker at leve et aktivt liv, hvor de kan klare sig selv i hverdagen og med friheden til at gøre de ting, de ønsker. Digitale velfærdsløsninger spiller en vigtig rolle i at indfri det ønske. I takt med, at borgernes fortrolighed med teknologi og digitale løsninger generelt stiger, og nye brugervenlige løsninger udvikles, vil de digitale velfærdsløsninger blive en stadig mere integreret del af den moderne offentlige service.

Der er både livskvalitet og god samfundsøkonomi i at udbrede digitale velfærdsløsninger, der giver frihed og gør den enkelte mere selvhjulpen. Eksempelvis giver telemedicin til borgere med KOL tryghed og fleksibilitet i hverdagen og inddrager patienten i sit eget sygdomsforløb. Og velfærdsteknologier i boligen som fx vasketoiletter giver borgere med funktionsnedsættelser mulighed for at blive mindre afhængig af hjælp. Samtidig gør digitale velfærdsløsninger det muligt for fx sundheds- og omsorgspersonale at tilrettelægge arbejdet smartere og mere effektivt. Derfor skal digitale velfærdsløsninger, der virker, udbredes, så borgerne kan få gavn af dem.

Ved udgangen af 2016 vil der være igangsat eller færdiggjort 16 projekter, der afprøver digitale velfærdsløsninger i stor skala. Erfaringerne herfra skal bruges som afsæt for, at Danmark tager de næste skridt og frem mod 2020 træffer beslutning om at udbrede yderligere digitale velfærdsløsninger med dokumenteret effekt, der giver værdi for borgerne.

Den fortsatte udvikling og afprøvning af digitale velfærdsløsninger og ny teknologi til det offentlige vil ofte ske i samarbejde med det private erhvervsliv. Dermed kan virksomhedernes kompetencer og erfaringer bringes i spil i den offentlige serviceudvikling. Når digitale velfærdsløsninger bliver udbredt i større skala i Danmark, kan det samtidig skabe nye forretningsmuligheder for virksomhederne og give dem yderligere erfaringer, der kan åbne op for eksport til det globale marked.

Digitale læremidler

I en digital verden skal it og digitale redskaber og læremidler være en naturlig del af den pædagogiske praksis, undervisning og uddannelse af børn og unge. Nye digitale redskaber og læremidler skal udfordre den digitale generation i dagtilbuddene, skolerne og i uddannelserne og give god pædagogisk praksis og undervisning af høj kvalitet.

Allerede i dag anvender mange pædagoger og lærere digitale redskaber og læremidler i dagtilbud, på skolerne, i ungdomsuddannelserne mv. Digitale redskaber og læremidler kan løfte det pædagogiske og faglige niveau, motivere børn, unge og de studerende samt inddrage dem mere aktivt i læringen i et tempo og på et niveau, der passer til den enkelte.

Kompetencer

Når velfærdens i stigende grad leveres digitalt, skal offentligt ansatte vide, hvordan de benytter digitale løsninger i deres arbejdsliv. Og offentligt ansatte i velfærdens frontlinje skal kunne støtte og vejlede borgerne i at bruge de digitale indgange, redskaber og velfærdsløsninger så godt som muligt og assistere borgerne med at få klaret opgaverne digitalt. Der er derfor behov for, at offentligt ansatte har de rette digitale kompetencer, ikke mindst medarbejdere med tæt borgerkontakt – fx lærere, pædagoger samt sundheds- og omsorgspersonale.

INITIATIVER

BEDRE OG MERE SAMMENHÆNGENDE VELFÆRD

3.1

SAMMENHÆNGENDE VELFÆRDSFORLØB FOR BORGERE

Borgere skal møde en samarbejdende offentlig sektor, der koordinerer på tværs. Tre velfærdsforløb analyseres: 1) tværsektorielle koordinerende indsatser for borgere med psykiske lidelser og et samtidigt misbrug, 2) unge ledige i et uddannelsesforløb og 3) indsættelse og udslusning fra Kriminalforsorgens institutioner. Der udarbejdes forslag til, hvordan forløbene kan gøres mere sammenhængende for borgerne, fx i form af data-deling og smidigere arbejdsprocesser. Erfaringerne skal bruges, så flere velfærdsforløb fremover bliver mere koordinerede og effektive. Samtidig gennemføres pilotafprøvninger af en fælles tilgang til let og ensartet datadeling på tværs af velfærdsområderne.

3.2

BEDRE DATA PÅ HANDICAP- OG UDSATTE VOKSNE-OMRÅDET

Kommunernes indsats for at styrke kvaliteten i det socialfaglige arbejde fortsættes. Ved digitalt at understøtte en mere ensartet og struktureret dokumentationspraksis på tværs af kommunerne i det socialfaglige arbejde sikres bedre forløb for borgerne, systematisk opfølgning på effekten af indsatserne og mulighed for større gennemsigthed mellem målgrupper på området. Det vil også skabe grundlag for deling af data og samarbejde på tværs af fagområder og sektorer.

3.3

UDBREDELSE AF DIGITALE VELFÆRDSLØSNINGER

Erfaringerne fra storskala-test af digitale velfærds-løsninger skal dokumenteres, og løsninger med dokumenteret effekt skal udbredes til gavn for borgerne. Ambitionen er, at otte digitale velfærds-løsninger er analyserede, og at der inden 2020 er truffet forpligtende beslutning om landsdækkende udbredelse af i størrelsesordenen fire løsninger, hvor vellykket udbredelse forudsætter, at flere myndigheder følger samme tidsplan.

3.4

DIGITAL LÆRING OG UNDERVISNING

Børn og unge skal have glæde af digitale læremidler og redskaber, der styrker undervisningen. Inden udgangen af 2018 gennemføres en effektmåling af indsatsen for anvendelsen af it i undervisningen i folkeskolen. Der gennemføres en indsats, der understøtter implementeringen af aftalen om, at alle elever, forældre, lærere og pædagoger får en fælles brugerportal som digital indgang til folkeskolen. I 2019 gennemføres alle relevante gymnasiale skriftlige prøver digitalt, og i 2020 afvikles relevante skriftlige prøver i folkeskolernes 9./10. klasser digitalt.

3.5

OFFENTLIGT ANSATTES DIGITALE KOMPETENCER

Offentligt ansatte skal være rustet til fremtidens digitale krav. Derfor følges der op på professionshøjskolernes mål for digitalisering, og der gøres en særlig indsats for at opbygge digitale undervisningskompetencer blandt pædagoger og lærere i folkeskolen. Desuden bliver alle offentligt ansatte løbende informeret om kravene til informations-sikkerhed.

OFFENTLIG
DIGITALISERING
SKAL GIVE **GODE**
VILKÅR FOR VÆKST

OFFENTLIG DIGITALISERING SKAL GIVE GODE VILKÅR FOR VÆKST

FOKUSOMRÅDER

4. BEDRE RAMMER FOR ERHVERVSLIVET
5. OFFENTLIGE DATA SOM VÆKSTDRIVER
6. EN EFFEKTIV FORSYNINGSSEKTOR

MÅLBILLEDE

Offentlige digitale løsninger har stor betydning for erhvervslivets rammevilkår. Offentlig digitalisering skal bidrage til at realisere regeringens målsætning om at reducere erhvervslivets administrative byrder med 3 mia. kr. i 2020 og gøre det lettere at drive virksomhed i Danmark. Digitalisering og ny teknologi ændrer i disse år erhvervslivets vilkår gennemgribende. Også den offentlige sektor kan i højere grad udnytte digitaliseringens muligheder til at gentænke, hvad offentlig service kan være. Ambitionen er, at virksomhedernes indberetninger til det offentlige i højere grad skal ske automatisk.

Den offentlige sektor har store mængder data, som virksomhederne kan udnytte til optimering af deres forretningsgange, og som kan danne grundlag for nye forretningsmuligheder og innovation. Den offentlige sektor skal derfor i stigende grad udstille offentlige data og understøtte, at data udnyttes i virksomhederne.

Data skal i højere grad forbedres og stilles til rådighed på en række konkrete områder, hvor der vurderes at være stort potentiale for en mere effektiv offentlig sektor og nye forretningsmuligheder for danske virksomheder. Det er fx data om affald, nedgravet infrastruktur, energi, terræn, klima og vand.

Bedre rammer for erhverslivet

Den offentlige sektor har gennem årene spillet en væsentlig rolle i erhvervslivets digitale omstilling, fx ved at stille krav om obligatorisk digital kommunikation og brug af digitale fakturaer ved handel med offentlige institutioner og myndigheder.

Offentlig digitalisering skal fortsat bidrage til at løfte virksomhedernes digitaliseringsniveau. Samtidig skal digitalisering målrettet bruges til at gøre det lettere og mere attraktivt at drive virksomhed. Den offentlige sektor skal skabe rammevilkår, der styrker produktiviteten, forretningsudviklingen og konkurrenceevnen i dansk erhvervsliv.

Færre administrative byrder

Digitalisering giver mulighed for markant at reducere erhvervslivets administrative byrder. Virksomhederne bruger i dag mange ressourcer på indberetninger til det offentlige. Derfor skal vi fortsat arbejde på nedbringe de administrative byrder.

Virksomheder skal fx ikke besværes med at indsende oplysninger til én myndighed, som en anden myndighed allerede ligger inde med. Og det er visionen helt at fjerne mange af de krav om indberetninger, som virksomheder i dag skal foretage manuelt, og i stedet erstatte dem af automatisk erhvervsrapportering. Det indebærer, at indberetningerne i langt højere grad bliver automatiseret, så

de relevante data trækkes direkte fra virksomhedernes systemer. Det sparer tid for den enkelte virksomhed og giver bedre og rettidige data til de offentlige myndigheder.

Det vil kræve et stort og vedholdende fokus de næste mange år at få tilpasset it-systemer, standardiseret data og ændret arbejdsgange, så det bliver muligt. Samtidig forudsætter det, at bl.a. forvaltningsretlige og dataretlige barrierer håndteres. Det er et meget komplekst arbejde – men det er den rigtige vej at gå, så digitalisering kan gøre det nemmere at drive virksomhed i Danmark.

Digitale udbud

Som følge af EU's udbudsdirektiv skal offentlige udbud fra oktober 2018 foregå digitalt fra annoncering til og med tilbudsafgivning. I Danmark skal vi sætte barren højere. Allerede i dag modtager myndighederne fakturaer fra virksomhederne digitalt. Vi skal derfor sigte efter en mere digital udbuds- og indkøbsproces til og med betaling og udnyttede mulighederne for genbrug af data.

En digitaliseret udbuds- og indkøbsproces kan effektivisere kommunikationen og reducere transaktionsomkostninger for både virksomhederne og de offentlige myndigheder. En mere effektiv udbudsproces gør det også muligt at få skattekrone til at række så langt som muligt. Samtidig kan en

digital proces synliggøre relevante udbud på det europæiske marked for danske virksomheder.

Mulighed for cloud computing

Der vil de kommende år være fokus på at skabe mere konkurrence på markedet for offentlige it-løsninger og reducere myndighedernes omkostninger til it-drift. Der skal derfor åbnes op og skabes klare rammebetingelser for, at myndighederne i højere grad kan benytte hele spektret af it-løsninger, herunder cloud computing.

For de offentlige myndigheder vil bedre muligheder for brug af cloud computing på relevante områder betyde, at de kan indkøbe standardiserede og fleksible it-løsninger, der fx giver mulighed for hurtig op- og nedskalering af kapaciteten efter forbrug og behov. Det kan reducere kødannelse, når mange borgere på samme tid ønsker at logge ind på en given tjeneste. For myndighederne kan cloud computing på de rette områder og med blik for sikkerhedsmæssige hensyn dermed give en øget teknisk og forretningsmæssig fleksibilitet samt billigere og mere effektive it-løsninger.

HVAD ER CLOUD COMPUTING?

Cloud computing er en forretningsmodel, hvor man køber standardiserede it-produkter (software, hardware eller tjenesteydelser) som en service over internettet. Kunden skal dermed ikke installere og vedligeholde it-produkterne selv 'in-house'.

Cloud computing kan bidrage til økonomisk udvikling ved at reducere omkostningerne til både anskaffelse og drift af it-systemer. Desuden giver det både kunder og leverandører mulighed for at skalere it-produkterne efter forbrug og behov.

INITIATIVER

BEDRE RAMMER FOR ERHVERVSLIVET

4.1

AUTOMATISK ERHVERVSRAPPORTERING

Den offentlige sektor skal i højere grad benytte automatisering og datagenbrug mellem myndigheder og virksomheder. Der gennemføres et testforløb for et antal frivillige virksomheder på området for finansiel og økonomisk rapportering til det offentlige, hvor virksomhedernes bogføringsdata automatisk udveksles mellem virksomheden og offentlige myndigheder. Testforløbet skal med relevante analyser danne grundlag for en beslutning om udbredelse af automatisk erhvervsrapportering.

4.2

DIGITALE UDBUD OG INDKØB

En digital udbudsproces skal ifølge EU's udbudsdirektiv være etableret senest i oktober 2018, så virksomheder kan afgive tilbud digitalt i offentlige udbud. Der igangsættes en analyse af udbuds- og indkøbsprocessen, der bl.a. afdækker muligheder inden for brug af standarder, tekniske behov og fællesoffentlige komponenter, fx samspil med fremtidige versioner af NemID, NemLog-in, NemHandel, Virk, krypteringskomponenter mv. Analysen skal beskrive, hvordan en sammenhængende digital udbuds- og indkøbsproces mest effektivt kan gennemføres med henblik på at reducere transaktionsomkostningerne for både opdragsgiver og leverandører.

4.3

CLOUD COMPUTING I DEN OFFENTLIGE SEKTOR

Den offentlige sektor skal have muligheden for at benytte cloud computing, hvor det giver værdi og er forsvarligt forretnings- og sikkerhedsmæssigt. Derfor udarbejdes med baggrund i den kommende databeskyttelsesforordning en opdateret juridisk vejledning, der beskriver myndighedernes muligheder for brug af cloud computing og også adresserer vurdering og håndtering af sikkerhedsmæssige risici.

Offentlige data som vækstdriver

Der sker i disse år et kvantespring i mængden og kvaliteten af data samt i vores muligheder for at lagre og bearbejde store mængder data. Myndigheder i stat, kommune og regioner indsamler og producerer i dag store mængder data, når de løser deres opgaver. Og både virksomheder og borgere indberetter store mængder data til de offentlige myndigheder. En af de største samlinger af data er således de store datasæt, som den offentlige sektor ligger inde med.

Data som råstof

De offentlige data i Danmark er internationalt set af høj kvalitet og rummer et stort erhvervsmæssigt produktivets- og vækstpotentiale. Virksomheder kan bruge offentlige data til at optimere deres forretningsprocesser og til at udvikle nye produkter og tjenester, der skaber værdi for borgere, offentlige myndigheder og andre virksomheder. I en digital tidsalder er data et af de mest værdifulde råstoffer, der indgår i selve grundlaget for at drive virksomhed.

Den offentlige sektor har de seneste år arbejdet på at forbedre rammevilkårene for adgangen til offentlige data. Med etableringen af grunddataprogrammet har virksomheder, borgere og myndigheder fået fri adgang til en række grunddata om adresser, virksomheder, ejendomme mv. Og arbejdet

med at stille pålidelige og sammenhængende offentlige data til rådighed for samfundet vil fortsat være et centralt indsatsområde fremover, så vi kan sætte fart på den dataunderstøttede innovation.

Behov for synliggørelse af gevinster

I dag kan det være svært for virksomheder og myndigheder at finde, sammenkoble og udnytte offentlige data. Der er derfor behov for at forbedre virksomhedernes adgang til offentlige data, som har et vækstpotentiale for virksomhederne, og samtidig understøtte en øget anvendelse af data.

Det er ikke en selvfølge, at data bliver anvendt, blot fordi de er stillet til rådighed. Når data indsamles fra en større og mere varieret mængde af kilder, giver det udfordringer i forhold til it-systemer og medarbejderkompetencer, ikke mindst i de små og mellemstore virksomheder. Erfaringer tyder på, at der er behov for at fremme virksomhedernes opmærksomhed på værdien af data og lette myndigheders og virksomheders muligheder for at gøre sig de første erfaringer med anvendelsen af data.

Åbningen af offentlige data skal ske, hvor det er relevant for virksomhederne og omkostningseffektivt for myndighederne –

samt naturligvis inden for de lovgivningsmæssige rammer.

Det kan også være en fordel, at adgang til data indtænkes fra starten, når myndighederne køber nye it-systemer eller foretager væsentlig nyudvikling af eksisterende systemer. Det skal ske under hensyntagen til it-sikkerhed og beskyttelse af data.

De smarte byer

Anvendelsen af ny teknologi som fx Internet of Things-løsninger og data i indretningen af moderne byer omtales ofte som "Smart City". Det kan bl.a. være affaldsspande, der selv giver besked om, at de skal tømmes, intelligent trafikstyring samt opsamling, udstilling og anvendelse af disse tilgængelige offentlige data.

Mange danske kommuner og regioner har igangsat projekter med Smart City-løsninger, og Danmark er langt fremme på området. Danske virksomheder har desuden en række styrkepositioner fx i forhold til klima- og energieffektiviseringer, affalds-

håndtering samt brugervenligt design og arkitektur, der kan bringes i spil. Der skal bygges videre på gode erfaringer fra projekterne med henblik på at fremme udbredelsen af de gode Smart City-løsninger.

Fremover vil brugen af flere typer GPS-data og ny teknologi accelerere. Det vil være lettere at få dynamiske lokaliseringsdata i real-tid, fx data om hvor store folkemængder bevæger sig hen, trafiktrængsel, lokale miljøforhold såsom oversvømmelser ved skybrud mv. Og idriftsættelse af det europæiske satellitnavigationssystem Galileo vil accelerere udviklingen af teknologiske løsninger med præcise og dynamiske data.

Disse nye GPS-data skal være frit tilgængelige og kunne deles på tværs af administrative enheder og forvaltningsområder. Derfor skal der skabes et fælles grundlag for deling af dynamiske positionsdata mellem de offentlige it-systemer. Herpå kan kommuner, regioner og stat udvikle særskilte systemer og løsninger, som kan tale sammen og kombineres på tværs.

INITIATIVER

OFFENTLIGE DATA SOM VÆKSTDRIVER

5.1

ÅBNE OFFENTLIGE DATA

For at fremme udbredelsen og den erhvervs-mæssige udnyttelse af åbne offentlige data etableres et fællesoffentligt partnerskab bestående af Open Data DK, KL, Danske Regioner og Erhvervsstyrelsen, som i dialog med virksomheder og eksperter skal skabe et bedre overblik over åbne data og fremme, at flere data stilles åbent til rådighed. Partnerskabet skal desuden fremme anvendelsen af åbne data, herunder gennem klare rammer for anvendelsen samt ved at synliggøre værdien af brug af data, fx gennem hackathons og etablering af et offentlig-privat datarum.

5.2

SMART CITY-PARTNERSKAB

Et fællesoffentligt partnerskab for Smart Cities skal fremme brugen af smarte digitale løsninger og data i byudvikling samt understøtte det erhvervs-mæssige potentiale i Smart City-løsninger. Partnerskabet udvælger 3-5 indsatsområder, hvor der gennemføres en fokuseret indsats for at fremme udbredelsen af gode Smart City-løsninger. Det kan fx være inden for grøn omstilling, intelligent trafikstyring eller bedre udnyttelse af sensordata.

5.3

INFRASTRUKTUR FOR POSITIONERINGS- OG NAVIGATIONS-DATA

Nye, mere præcise og pålidelige GPS-data har potentiale til at ændre måden både myndigheder og private virksomheder løser opgaver på og gøre opgaveløsningen mere præcis og effektiv. Der gennemføres en analyse af offentlige og kommercielle behov for etablering af en fælles offentlig infrastruktur for positionerings- og navigationsdata. Med udgangspunkt i analysen etableres et beslutningsgrundlag for igangsættelse af 1-2 pilotprojekter.

Fokusområde 6

En effektiv forsyningssektor

Vores samfund er afhængigt af en god og effektiv forsyning. Forsyningssektoren leverer el, gas, fjernvarme, vand og teleydelser til forbrugerne og aftager affald og spildevand. I 2014 udgjorde de samlede omkostninger til produktion inden for el, gas, fjernvarme, affald, vand og spildevand et milliardbeløb svarende til 2,5 pct. af den samlede danske økonomi.

Data om forsyningssektoren har fx stor betydning, når kommunerne skal træffe beslutninger om by- og erhvervsudvikling eller fremtidssikre samfundskritisk infrastruktur (fx forebyggelse af oversvømmelser). Samtidig kan data om forsyningssektoren spille en stor rolle i den offentlige sektors strategiske arbejde med en omkostningseffektiv omstilling af samfundet til mindre energiforbrug og mere produktion og brug af vedvarende energi.

Derfor skal vi være gode til at planlægge og administrere effektivt på forsyningsområdet. Det kræver bedre og mere sammenhængende data om forsyning, som både virksomheder, myndigheder og borgere kan stole og trække på.

Behov for fælles forsyningsdata

Forsyningsdata er blandt andet data om tærræn og vand, fx spildevand (kloakledninger).

Forsyningsdata inkluderer også data om produktion og forbrug af el, gas, og varme. samt data om ledninger, herunder tv-kabler, trafiksignalkabler, internetkabler med videre.

Mange datasæt eksisterer allerede i dag, men de er ofte fragmenterede og vanskelige at finde. Kvaliteten og aktualiteten af oplysningerne er uensartet, og det kan være svært at sammenstille de typer data, der er nødvendige for at optimere driften. Det gør det også dyrt og svært for de offentlige myndigheder og kommunale selskaber at vedligeholde de mange forskellige systemer og databaser, hvor oplysningerne registreres.

Åbne og kvalitetssikrede data er derfor en afgørende forudsætning for en effektiv produktion og forvaltning på forsyningsområdet. Der er mulighed for et betydeligt potentiale ved at bruge data bedre som drivkraft til at effektivisere arbejdsgange i sektoren. Det vil sikre et højere afkast af den danske forsyningsinfrastruktur og dermed lavere priser for forbrugere og virksomheder.

Samtidig kan et endnu bedre datagrundlag give nye forretningsmuligheder for danske virksomheder. Både for de primære forsyningsvirksomheder, der kan optimere deres drift, og for virksomheder, der fx leverer løsninger inden for datadrevet beslutningsstøtte.

Det forventes, at øget integration af forskellige forsyningssystemer vil blive afgørende for omstillingen af energisystemet til vedvarende energi, der i stigende omfang kommer fra fluktuierende energikilder, fx sol og vind.

Let adgang til gode forsyningsdata

Data om terræn, klima og vand er afgørende, når kommuner og regioner skal planlægge og træffe beslutninger om fx udbygning af vand- og spildevandsforsyning, så kloakker ikke flyder over, og så drikkevand kan sikres i forbindelse med ekstremt vejr. Samtidig har en effektiv fællesoffentlig sammenstilling og distribution af terræn-, klima- og vanddata betydning og positive gevinster for mange andre sektorer, fx byggebranchen, forsikringsbranchen, landbruget mv. Bedre og mere tilgængelige data kan desuden understøtte innovation i private virksomheder og åbne op for nye data-drevne produkter og services til offentlige og private kunder.

Også udstilling og tilgængeliggørelse af eksisterende data om energiforsyning – fx produktion og forbrug af el, gas, varme – rummer mulighed for store gevinster, især for Danmarks omstilling til mindre energiforbrug og mere vedvarende energi. Denne omstilling har skabt en markant efterspørgsel efter sammenhængende energiforsyningsdata, redskaber til intelligent energistyring og datadrevet beslutningsstøtte, så omstillingen kan ske på den mest omkostningseffektive måde. Bedre data på området kan bidrage til en endnu mere effektiv energiforsyning og skubbe på udviklingen af innovative nye produkter inden for energiforsyningssektoren.

Det skal også være lettere for virksomheder, myndigheder og andre interesserede aktører at få oplysninger om nedgravet infrastruktur. Det kan fx være elkabler, fjernvarmerør, kloakrør, naturgasrør og antennekabler. Sammenhængende oplysninger om ledningsnettet skal gøre det nemmere og billigere at vedligeholde og etablere ny infrastruktur under jorden. Samtidig kan bedre deling af data om nedgravet infrastruktur resultere i færre graveskader.

På affaldsområdet er der store udfordringer med at generere data af en tilstrækkelig kvalitet og på en måde, så de er tilgængelige og anvendelige til brug for planlægning, tilsyn og udvikling i kommunerne. Der er behov for at modernisere de eksisterende statslige it-systemer, der anvendes til indsamling af data, så det bliver muligt for bl.a. kommunerne at bruge data om affald til optimering af affaldshåndteringen i Danmark.

INITIATIVER

EN EFFEKTIV FORSYNINGSEKTOR

6.1

FÆLLES DATA OM TERRÆN, KLIMA OG VAND

Terræn-, klima- og vanddata indgår i forvaltningsgrundlaget for mange sektorer og myndigheders opgavevaretagelse. En sammenhængende dataforsyning for ajourførte terræn-, klima- og vanddata på tværs af sektorer skal bidrage til en mere effektiv forvaltning, understøtte de hyppige beredskabssituationer ved ekstremt vejr og fremme udviklingen af nye produkter og teknologier.

6.2

ÅBNE DATA OM ENERGIFORSYNING

Omstillingen til mere vedvarende energi har skabt en markant efterspørgsel på datadrevet beslutningsstøtte og redskaber til intelligent energistyring. Det kræver, at de relevante data er tilgængelige og er af god kvalitet. Der gennemføres en analyse af potentialet for tilgængeliggørelse af data om energiforbrug i bygninger, der desuden skal afdække generelle muligheder ved integreret dataanvendelse i forsyningssektoren. Data skal testes gennem et pilotprojekt for energieffektive bygninger.

6.3

UDVEKSLING AF DATA OM NEDGRAVET INFRASTRUKTUR

Det er i dag omkostningsfuldt for myndigheder og virksomheder at vedligeholde og anlægge infrastruktur under jorden. Derfor etableres en digital platform for udveksling af data om nedgravet infrastruktur, der skal effektivisere arbejds-gange, reducere graveskader og give mulighed for at koordinere gravearbejder og udnytte synergi mellem forskellige forsyningsinfrastrukturer. Konsekvenserne af initiativet, herunder omfang og eventuel indfasning, drøftes med forsynings-selskaberne og telebranchen

6.4

SAMLET IT-ARKITEKTUR FOR AFFALDSDATA

Bedre data om affald vil betyde, at kommunerne kan planlægge, håndhæve og evaluere de kommunale affaldsordninger mere optimalt til gavn for borgere og virksomheder. Indsamling af affaldsdata foregår i dag bl.a. via en række it-systemer, som alle er etableret særskilt, og som kun i begrænset omfang kan dele data med hinanden. Der igangsættes en analyse, som skal munde ud i en handlingsplan for smidig registrering, udveksling og anvendelse af data mellem it-systemerne på affaldsområdet.

TRYGHED OG TILLID SKAL I CENTRUM

TRYGHED OG TILLID SKAL I CENTRUM

FOKUSOMRÅDER

7. DEN OFFENTLIGE SEKTOR PASSER GODT PÅ DATA
8. ROBUST DIGITALT FUNDAMENT
9. DIGITALISERING FOR ALLE

MÅLBILLEDE

Den offentlige sektors brug og håndtering af data om borgere og virksomheder skal foregå betryggende og med et passende sikkerhedsniveau. Informationssikkerheden i den offentlige sektor skal styrkes. Alle myndigheder skal derfor følge principperne i den internationale standard for informationssikkerhed ISO27001. Det betyder også, at offentligt ansatte skal have og kende til klare retningslinjer for, hvordan man opbevarer og håndterer borgernes persondata og virksomhedernes fortrolige data.

Den offentlige sektor skal sikre en robust og effektiv drift af samfundskritiske systemer og it-infrastrukturer. Nye, sikre og brugervenlige generationer af NemID, NemLog-in og Digital Post skal møde fremtidens behov og gøre det trygt og sikkert for borgere og virksomheder at være i digital kontakt med hinanden og med de offentlige myndigheder.

Digitalisering skal være for alle – også for borgere med særlige behov eller udfordringer. Borgere og virksomheders digitale kompetencer og kendskab til sikker digital adfærd skal løftes. Der skal være hjælp at hente for dem, der ikke kan eller har mulighed for at benytte de digitale løsninger. Børn og unges digitale dannelse starter i dagtilbuddene, indgår i skole- og uddannelsesforløb – og fortsætter hele livet.

Fokusområde 7

Den offentlige sektor passer godt på data

Borgere og virksomheder skal have tillid til og være trygge ved at bruge de offentlige digitale tjenester. Den offentlige sektor skal beskytte brugernes data, og informations-sikkerheden skal derfor styrkes i hele den offentlige sektor. Det skal ske på en måde, så blandt andet brugervenlighed i de offentlige løsninger og økonomiske hensyn samtidig vægtes.

Nyt ambitionsniveau

Digitalisering og digitale teknologier har skabt nye muligheder for dialog og inddragelse, helt nye forretningsmuligheder mv. Den øgede digitalisering har dog også medført risiko for nye former for kriminalitet. Truslen fra it-kriminelle, misbrug af oplysninger og brud på sikkerheden er større end nogensinde før. Den udgør en reel risiko, både i form af tab og omkostninger for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder, men også i forhold til tabt tillid til it-løsninger.

Vi skal derfor sætte et nyt højt ambitionsniveau hvad angår informationssikkerheden i den offentlige sektor. Ikke mindst i lyset af de seneste års alvorlige sager om brud på sikkerheden er det centralt, at alle offentlige myndigheder har styr på informationssikkerheden og følger de internationale standarder for, hvordan data skal håndteres og varetages.

Sikker håndtering af borgeres og virksomheders oplysninger

Behovet for øget sikkerhed har udviklet sig i takt med, at behovet for adgang til borgernes persondata og virksomhedernes fortrolige data er steget som følge af digitaliseringen. Flere medarbejdere skal i deres arbejde og sagsbehandling håndtere følsomme eller fortrolige data. Det kræver andre sikkerhedsprocedurer, når manuelle papirbårne sags-gange digitaliseres og det bliver lettere at dele informationer.

Det skal være trygt og sikkert for borgere og virksomheder at aflevere oplysninger til den offentlige forvaltning. De skal kunne stole på, at data anvendes til relevante formål og ikke mistes eller falder i de forkerte hænder. Den offentlige sektors brug og håndtering af følsomme og fortrolige data skal foregå betryggende og med et passende niveau af sikkerhed og privatlivsbeskyttelse.

Offentligt ansatte skal have og kende til klare retningslinjer for, hvordan man indsamler, opbevarer og bruger data, ikke mindst følsomme persondata og fortrolige data. Myndighederne skal have styr på, hvem der har adgang til borgernes og virksomhedernes følsomme data. Ledelsen skal tage ansvar for informationssikkerheden, og myndighederne skal sørge for,

at der er etableret sikre procedurer og arbejdsgange tilpasset de enkelte opgaver. Det skal bl.a. ske ved konsekvent differentieret adgang til data, så det kun er relevante medarbejdere, der har adgang til borgernes og virksomhedernes data.

Når offentlige it-løsninger designes og udvikles, skal databeskyttelse så vidt muligt tænkes ind fra starten. Det koster noget at investere i sikkerhed. Men i en stadig mere digital verden er databeskyttelse i stigende grad en nødvendighed, så borgere og virksomheder kan have tillid til offentlige digitale tjenester.

Den offentlige sektor skal arbejde for at udbrede brugen af fællesoffentlige sikkerhedsstandarder. Det er desuden helt nødvendigt, at det offentlige Danmark har et aktuelt og retvisende overblik over den aktuelle sikkerhedssituation og trusselsniveauet i forhold til cyber- og informationssikkerhed, så det er muligt at reagere og igangsætte forebyggende indsatser.

Sikre digitale identiteter

I en global verden bevæger varer, tjenester og mennesker sig i stadig højere grad over grænserne, ikke mindst EU-landene imellem. Samtidig betyder den aktuelle flygtningekrise, at myndigheder og forvaltninger i Danmark vil skulle håndtere en række udenlandske borgere uden et dansk eller europæisk identifikationsnummer. Korrekte digitale identiteter er en forudsætning for, at borgere og virksomhedernes medarbejdere sikkert kan agere digitalt med myndigheder, virksomheder og med hinanden.

Der er derfor i stigende grad behov for, at der er vished om den enkelte borgers og virksomheds identitet i en digital verden. Der er blandt andet brug for en fælles metode og skærpet proces for udstedelse af digitale identiteter såsom NemID til udenlandske borgere og virksomheder i Danmark. Det skal blandt andet sikre, at borgeren fx er i stand til at få de korrekte ydelser, at virksomheder er i stand til at indberette korrekte data som momsregnskaber mv. Samtidig kan et bedre overblik betyde, at danskere og udlændinge efter fraflytning fra Danmark ikke uberettiget modtager offentlige ydelser.

Der er ligeledes en særskilt udfordring i forhold til at sikre det rette niveau af sikkerhed i ID-løsninger målrettet børn og unge, der endnu ikke kan få udstedt et NemID. De skal kunne færdes sikkert og logge ind i relevante digitale løsninger, fx i forbindelse med skolegang.

I 2018 skal man kunne bruge sin digitale identitet (som NemID) i alle EU-landes offentlige digitale løsninger. Det betyder fx, at en dansk studerende skal kunne bruge sit NemID i forbindelse med ansøgning om studieophold i udlandet. Og at en udenlandsk arbejdstager i Danmark skal kunne logge ind på en dansk selvbetjeningsløsning (fx til at ansøge om et skattekort) med sit eget lands digitale identitetsløsning.

Videreudvikling af fælles løsninger

Den offentlige sektor har en vigtig opgave med at stille centrale løsninger til rådighed for borgere og virksomheder, der gør det

muligt trygt og sikkert at kommunikere og interagere digitalt. De borgere og virksomheder, der ikke kan betjene sig selv digitalt, skal have mulighed for at afgive digital fuld-magt til en anden betroet part, ligesom det skal være muligt at afgive samtykke digitalt.

De store fælles løsninger NemID, NemLog-in og Digital Post skal alle i udbud de kommende år. Det er en naturlig anledning til at videreudvikle og gentænke løsningerne, så de bedre kan imødekomme fremtidens behov for sikkerhed, digitale identiteter, ret-tighedsstyring, kommunikation, brugerven-lighed og tilgængelighed.

INITIATIVER

DEN OFFENTLIGE SEKTOR PASSER GODT PÅ DATA

7.1

STYR PÅ INFORMATIONSSIKKERHED I ALLE MYNDIGHEDER

Der skal bedre styr på informationssikkerheden i både stat, kommuner og regioner. Alle offentlige myndigheder skal derfor følge principperne i den internationale standard for informationssikkerhed ISO27001. Indsatsen mod hackerangreb skal skærpes. Og informationssikkerhed tænkes ind i design og udvikling af offentlige it-løsninger ud fra principperne om 'data protection by design' og 'data protection by default'.

7.2

FÆLLES STANDARDER FOR SIKKER UDVEKSLING AF INFORMATION

Udvekslingen af informationer skal foregå sikkert i hele den offentlige sektor. Derfor udbredes de nuværende og kommende fællesoffentlige standarder for sikker udveksling af informationer i hele den offentlige sektor.

7.3

DIGITALE IDENTITETER OG RETTIGHEDSSTYRING

Systemer og data skal kun kunne tilgås af de rette personer. Det skal sikres via korrekt tildeling af digitale identiteter (e-identiteter) og rettigheder. Den fælles metode til tildeling af korrekte digitale identiteter fx til personer og virksomheder, der flytter til Danmark, skal forbedres. Muligheden for at afgive digital fuldmagt og samtykke skal understøttes. Og øgede krav fra EU om blandt andet gensidig anerkendelse af e-identiteter på tværs af landegrænser skal imødekommes.

7.4

NYE GENERATIONER NEMID, NEMLOG-IN OG DIGITAL POST

NemID, NemLog-in og Digital Post er en forudsætning for effektiv og sikker digital selvbetjening for borgere og virksomheder. De tre infrastrukturkomponenter skal genudbydes i strategiperioden. Udbuddene skal blandt andet sikre, at systemerne kontinuerligt kan videreudvikles, så de er tidssvarende, brugervenlige, sikre og opfylder myndigheder, borgere og virksomheders behov.

7.5

SIKRE ID-LØSNINGER TIL BØRN OG UNGE

I takt med den øgede anvendelse af digitale løsninger er der opstået et behov for en mere sikker identifikationsløsning til børn og unge. Behovet gælder bl.a. aldersgruppen 12-15 år, som endnu ikke har et NemID, men som har behov for en højere grad af digital fortrolighed fx i forbindelse med brugen af login i skolen. Det skal analyseres, hvordan en ID-løsning til børn og unge kan tilrettelægges.

Fokusområde 8

Robust digitalt fundament

Danmark er nået langt med at etablere et tidssvarende og robust grundlag for digital forvaltning. De kommende år vil den offentlige sektor i fællesskab arbejde målrettet på at konsolidere Danmarks digitale fundament. Et robust digitalt fundament handler om at sikre en fælles ramme for it-arkitektur og en sammenhængende it-infrastruktur.

Fælles rammer for it-arkitektur i den offentlige sektor

Effektiv deling af data på tværs af myndigheder og med borgere og virksomheder forudsætter, at de relevante data har en form, så de kan genbruges. For at it-systemerne i én offentlig myndighed kan hente, forstå og anvende data, som stammer fra et system i en anden myndighed, skal der være en fælles ramme for, hvordan myndigheder beskriver og udveksler disse data.

Mens mange myndigheder inden for deres respektive områder har udviklet arkitektur-

mønstre, som deres it-systemer anvender, er der brug for fælles arkitekturprincipper og retningslinjer, så også systemer på tværs af myndighedsskel let og sikkert kan udveksle og anvende data. Principper og retningslinjer tager udgangspunkt i det fællesoffentlige arbejde fra blandt andet grunddataprogrammet.

En sammenhængende it-infrastruktur

Den fællesoffentlige digitale infrastruktur og de digitale platforme som NemID, Nem-Log-in, NemKonto, Virk, Digital Post, CPR mv. er i dag samfundskritiske på linje med dele af den fysiske infrastruktur som vejene, togskinnerne samt el- og telefonnettet. De enkelte infrastrukturkomponenter og systemer hænger i dag så tæt sammen, at et nedbrud i ét system påvirker mange andre systemer og løsninger – både i den offentlige og private sektor. Er NemID eksempelvis nede, kan brugerne ikke længere læse deres digitale post, benytte en selvbetjeningsløsning, logge på deres netbank eller borger.dk osv.

HVAD ER EN FÆLLESOFFENTLIG IT-ARKITEKTUR FOR DELING AF DATA?

En fælles it-arkitektur for deling af data består af fælles principper og retningslinjer til at beskrive og udveksle data, og den hjælper myndigheder med at hente og anvende data fra hinandens it-systemer. Arkitekturen gør det dermed lettere, mere simpelt og mere sikkert at integrere offentlige it-systemer med hinanden og skaber grundlag for en mere effektiv datadeling i det offentlige.

Der er derfor mere end nogensinde behov for en tilgang, hvor myndighederne på udvalgte, centrale områder samarbejder på tværs for at dele information og sikre stabile og robuste løsninger. Og hvor det er nemt at kunne danne sig et overblik over den aktuelle driftssituation. Hvis systemerne er utilgængelige eller er så belastede, at brugerne står i kø, skal det være nemt for myndighederne at orientere sig om status på driften. Myndighederne vil dermed kunne give borgere og virksomheder informationer om status på driften af deres it-løsninger.

De digitale løsninger, den offentlige sektor stiller til rådighed, skal leve op til borgernes og virksomhedernes forventninger om databeskyttelse, informationssikkerhed og stabil

drift. Den offentlige sektor skal fortsat levere professionel it-drift på alle niveauer, så de fællesoffentlige løsninger er robuste, stabile og velfungerende. Infrastrukturen skal hele tiden ses efter i sømmene, og det skal sikres, at løsningerne og de fællesoffentlige komponenter følger med tiden.

Danskerne skal have hurtig adgang til internettet lige meget hvor i landet, de bor eller arbejder. Danmark har generelt en veludbygget bredbåndsinfrastruktur, men der er fortsat dele af landet, hvor borgere og virksomheder ikke har de bredbåndshastigheder, de ønsker. Samtidig kræver flere og flere aktiviteter i det digitale samfund en ordentlig internetforbindelse.

BEDRE BREDBÅND I HELE LANDET

Regeringen har en målsætning om, at alle husstande og virksomheder i 2020 skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med en downloadhastighed på mindst 100 Mbit/s og en upload hastighed på mindst 30 Mbit/s.

Det er regeringens udgangspunkt, at udbygningen af bredbånd skal være markedsdrevet og reguleringen teknologineutral. For at fremme udbygningen og sikre en ordentlig bredbåndsdækning i hele landet har regeringen taget en række initiativer, der udmøntes i de kommende år:

- Etablering af forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje på 200 millioner kroner
- Bedre mulighed for at udnytte eksisterende passiv infrastruktur som fx tomrør til bredbånd
- Fastsættelse af ambitiøse dækningskrav i de kommende frekvensauktioner
- BoligJobordningen kan anvendes til udrulning af bredbånd.

KENDSKAB TIL AKTUEL BREDBÅNDSDÆKNING

Hjemmesiden Tjekditnet.dk giver forbrugere, virksomheder, kommuner og regioner mulighed for at tjekke den aktuelle bredbåndsdækning og søge på udbydere for en given adresse. Siden forventes at blive opdateret med mobildækningen i 2016.

I Strategi for Digital velfærd 2013-2020 blev det aftalt at undersøge de krav, som udvalgte digitale velfærdsløsninger stiller til den lokale dækning. Der gennemføres i 2016 en kortlægning af bredbåndsdækningen samt de krav, digitale velfærdsløsninger stiller.

INITIATIVER

ROBUST DIGITAL INFRASTRUKTUR

8.1

GODE DATA OG EFFEKTIV DATADELING

Der udvikles en fællesoffentlig it-arkitektur, som skal sætte rammerne for deling af data mellem myndigheder. Offentlige myndigheder vil blandt andet kunne benytte arkitekturen i deres arbejde med at standardisere og forbedre data, samt når de har brug for at dele data med eller bruge data fra andre myndigheder, fx i en sagsbehandlingsgang. Arkitekturen består af en fælles styring af offentlige arkitekturprincipper og retningslinjer samt fælles rammer for, hvordan man skaber gode data og kan dele dem.

8.2

ROBUST DRIFT AF DEN FÆLLES INFRASTRUKTUR

Samarbejdet om drift af kritiske fællesoffentlige it-infrastruktursystemer styrkes, og deres indbyrdes afhængigheder kortlægges. Der udvikles en fællesoffentlig kommunikationsplatform, hvor myndigheder og andre interesserede kan få information om den aktuelle driftssituation.

PROFESSIONEL STYRING AF IT-SYSTEMER OG IT-PROJEKTER

Stabile og effektive it-systemer er en forudsætning for den danske velfærdsmodel, hvorfor god styring af it er afgørende. De kommende år forestår et stort arbejde med at professionalisere styringen af it i staten for at sikre en robust it-portefølje og fundamentet for den videre digitalisering inden for statens område. Samtidig skal staten prioritere sine it-udgifter, så skatteborgernes penge forvaltes effektivt. Endelig skal der sikres en reel konkurrence og et professionelt samarbejde med leverandørerne, som udnytter markedets innovationskraft.

STATENS IT-PROJEKTRÅD

Staten har i en årrække arbejdet målrettet med at forbedre styringen af de store statslige it-projekter, blandt andet i regi af Statens It-projektråd. Indsatserne har bidraget til en positiv udvikling for it-projekterne, men der er behov for yderligere professionalisering, bl.a. ved understøttelse af kontrakt- og leverandørstyring samt agile udviklingsmetoder.

En analyse af det samlede statslige it-område, der afsluttes i 2016, skal afdække statens styring af it og it-omkostninger. Arbejdet skal bidrage til en endnu mere professionaliseret styring af statens it-systemer og -projekter.

KOMMUNALT SAMARBEJDE OM KONKURRENCEUDSÆTTELSE OG PROFESSIONEL LEVERANDØRSTYRING

Kommunerne har gennem den fælleskommunale bestillerorganisation KOMBIT gennemført konkurrenceudsættelse af en række kritiske forretningssystemer, som det tidligere kommunalt ejede KMD har haft monopol på at drive. I de kommende år står kommunerne over for en omfattende opgave med at implementere de nye, moderniserede it-løsninger. Ved at kommunerne lægger kræfterne sammen i regi af KOMBIT, opnås der en høj grad af professionalisering med hensyn til specificering, udbud, implementering og efterfølgende forvaltninger i store it-projekter, ligesom KOMBIT er omdrejningspunkt for kommunal vidensopbygning om markedsdialog, kontraktstyring og effektiv drift af it-løsninger.

MODEL FOR LEDELSE OG STYRING AF FÆLLESREGIONALE DIGITALISERINGSPROJEKTER

Regionerne har i en årrække satset på digitalisering og har bragt Danmark op blandt verdens førende nationer med hensyn til it-understøttelse af sygehusenes opgaver. It-projekterne i det sammenhængende sundhedsvæsen bliver i stigende grad mere komplekse og øger kravene til kompetence og styring i projekterne. Regionerne har derfor i fællesskab præciseret en model for ledelse og styring af digitaliseringsprojekter som grundlag for de fællesregionale projekter under Regional Sundheds-it (RSI). Modellen ligger i tråd med lignende modeller i staten og kommunerne og understøtter dermed samarbejdet om fællesoffentlige it-projekter mellem regionerne, kommunerne og staten.

Fokusområde 9

Digitalisering for alle

I samfundet som helhed stiger brugen af digitale teknologier og løsninger eksponentielt. For nogle borgere og virksomheder har udviklingen være efterspurgt og det har været let at omstille sig. For andre har det betydet en tilvænning til nye måder at klare opgaverne, fx kommunikationen med de offentlige myndigheder, som de seneste år er blevet gradvist mere digital.

Som samfund har vi en forpligtelse til løbende at sikre, at borgerne kan begå sig sikkert og kompetent i en digital verden – og ikke mindst på et arbejdsmarked, hvor kravene til digitale færdigheder bliver stadig større. Det gælder både dem, der i dag er

voksne, og de nye generationer, der vokser op som digitalt indfødte.

Kompetencer til den digitale generation

Børns digitale læring og dannelse starter i dagtilbuddet og fortsætter på deres vej igennem uddannelsessystemet. Børn og unge skal kunne bruge digitale teknologier, redskaber og platforme. Og de skal have viden og kompetencer til at træffe kvalificerede valg og færdes sikkert på nettet. Børn og unge i den digitale generation skal have den digitale dannelse og de færdigheder, der er nødvendige, så de kan begå sig i en digital verden og kommunikere digitalt med myndighederne.

HVAD ER DIGITALE KOMPETENCER OG DIGITAL DANNELSE?

Digitale kompetencer og digital dannelse er generelt vigtige forudsætninger for at kunne begå sig i et stadigt mere digitalt samfund. De digitale kompetencer omfatter blandt andet evnen til at kunne bruge digitale løsninger, værktøjer og online platforme til at opsøge, indsamle og analysere information og viden. Det kan fx være at kunne bruge en computer, tablet eller smartphone til at søge informationer på internettet, anvende NemID, læse Digital Post, bruge netbank mv.

Offentlige medarbejdere skal fx kunne bruge tekniske redskaber i arbejdsammenhæng, som når hjemmehjælperen bruger PDA'er, eller folkeskolelæreren bruger digitale redskaber og platforme i undervisningen.

Digital dannelse handler om, at vores børn og unge bliver i stand til at begå sig læringsmæssigt, socialt og etisk i den digitale virkelighed. Børn og unge skal blandt andet opnå de nødvendige digitale kompetencer, så de bliver i stand til at bruge it som arbejdsredskab og aktivt kunne bruge it til at kunne tilegne sig viden og løse problemer. Og de skal være bevidste om internettets muligheder og begrænsninger samt kende konsekvenserne af de digitale fodspor, de efterlader på nettet. De skal generelt være i stand til at kunne udvise sikker og ansvarlig digital adfærd.

Hjælp at hente

Fremtidens Danmark skal favne såvel de digitale parate som dem, der ikke kan eller ikke har mulighed for at bruge de digitale kanaler og løsninger. Borgere og virksomheder skal have den tilstrækkelige viden og de nødvendige kompetencer til at kunne kommunikere og interagere digitalt med myndighederne. I Danmark har vi et unikt samarbejde mellem kommuner, regioner, staten, frivillige organisationer og i stigende grad også erhvervslivet, der alle gør en stor indsats for at løfte befolkningens it-kompetencer. Det samarbejde skal fortsættes og udbygges.

Mange borgere har haft – og har fortsat – behov for hjælp til at blive digitale og til at bruge de offentlige digitale løsninger. Derfor skal der også fortsat tages hånd om de borgere, der har svært ved at bruge ny teknologi og kommunikere digitalt med myndighederne, eller som har særlige behov for hjælp. De skal have den vejledning og støtte, de har brug for. Det kan være hjælp til at komme i gang med det digitale, fx at lære at bruge NemID og Digital Post. Andre har blot brug for vejledning i ny og næ, fx til at gennemføre en transaktion i en selvbetjeningsløsning. Her spiller kommunerne fortsat en vigtig rolle.

Der skal naturligvis også være god adgang til den offentlige sektor og hjælp at hente for de borgere, der ikke kan bruge de digitale indgange til den offentlige sektor. De skal fortsat kunne komme i kontakt med og kommunikere med den offentlige sektor. Det betyder, at de fx kan blive ved med at modtage papirbreve og få hjælp til at ordne deres ærinder med de offentlige myndigheder på andre måder end digitalt. Samtidig skal virksomhederne, der modsat borgerne ikke kan undtages fra digital kommunikation og kun sjældent fritages fra Digital Post, tilbydes hjælp til at bruge de digitale kanaler.

Sikkerhed

Den offentlige sektor skal tage et medansvar for at styrke informationssikkerheden i samfundet og hjælpe borgere og virksomheder med at begå sig sikkert i en mere digital dagligdag. Borgere i Danmark skal have et højt vidensniveau om sikker adfærd på nettet. Og for virksomhederne er blandt andet sikring af forretningshemmeligheder et væsentligt hensyn. Virksomhederne skal rustes til at kunne møde udfordringerne med digital sikkerhed, så risikoen for datatab som følge af cyberangreb mm. håndteres.

INITIATIVER

DIGITALISERING FOR ALLE

9.1

DIGITAL DANNELSE FOR BØRN OG UNGE

Børn og unge skal opbygge digitale kompetencer og dannelse, så de fra en tidlig alder bliver rustet til at begå sig i den digitale virkelighed. Informationskampagner om kompetent og sikker færden i det digitale samfund skal gøre børn og unge bevidste og målrettede i deres brug af teknologi, så de kan begå sig sikkert på nettet. Undervisningsforløb og materiale til unge i folkeskolens ældste klasser og på ungdomsuddannelserne skal give eleverne konkrete digitale færdigheder, så de kan interagere digitalt med samfundet.

9.2

KOMMUNIKATION OG HJÆLP TIL BORGERE OG VIRKSOMHEDER

De borgere og virksomheder, der har svært ved at bruge de digitale løsninger og kommunikere digitalt med myndighederne, skal have den hjælp og vejledning, de har behov for. Der igangsættes løbende initiativer rettet mod særlige målgrupper (fx unge, ældre, mennesker fra ikke-vestlige lande og mindre it-parate virksomheder), så flest muligt får glæde af de digitale muligheder. Myndighederne kommunikerer klart og enslydende og tilpasset målgruppen om de digitale kanaler og indgange til den offentlige sektor.

9.3

HØJT KENDSKAB TIL INFORMATIONSSIKKERHED

I takt med den teknologiske og digitale udvikling stilles der større og større krav til den enkelte borgers og virksomheds digitale viden og kompetencer. I løbet af strategiperioden igangsættes derfor løbende informationskampagner og -indsatser om god digital adfærd, som skal skabe viden om trusler og ruste borgere og virksomheder til at kunne udnytte de digitale muligheder på en sikker måde.

TILGÆNGELIGHED I IT-LØSNINGERNE

I takt med, at mere kan klares digitalt, åbner det nye muligheder for borgerne for at få let og hurtigt adgang til den offentlige sektor. Det gælder også for borgere med særlige udfordringer, fx handicap. Deres særlige behov skal i så høj grad som muligt tænkes ind, når de offentlige digitale løsninger udvikles. I løbet af 2016 forventes EU's direktivforslag om tilgængelighed af offentlige hjemmesider at skulle implementeres i dansk lovgivning. Det skal sikre, at offentlige hjemmesider teknisk udarbejdes på en sådan måde, at så mange som muligt kan få adgang til informationerne og betjene sig selv digitalt.

Det er vigtigt, at både myndigheder og leverandører tænker teknisk tilgængelighed med som en naturlig del af de digitale løsninger, der stilles til rådighed af den offentlige sektor. Det gælder offentlige hjemmesider og de digitale selvbetjeningsløsninger, men også når infrastrukturkomponenter som fx NemID, Digital Post mv. videreudvikles. Offentlige myndigheder skal være lydhøre over for input fra interesseorganisationer som fx Danske Handicaporganisationer, der kan pege på, hvor der kan være særlige behov for at justere og tilgængeliggøre løsningerne, eksempelvis visse typer af breve og forsendelse i Digital Post.

Hvor det er muligt, skal de offentlige myndigheder indtænke teknisk tilgængelighed, når digitale løsninger udbredes i de enkelte sektorer, fx når det gælder digitale velfærdsløsninger inden for sundhed og omsorg eller på uddannelsesområdet. De enkelte institutioner, skoler og kommuner, som indkøber digitale læremidler til brug for undervisningen, kan fx stille krav om tilgængelighed til leverandørerne af læremidlerne.

FREMDRIFT, STYRING OG LØBENDE TILPASNING

Med den nye strategi er der sat en klar og forpligtende retning for digitaliseringsindsatsen. Realisering af strategien handler både om at udvikle nye it-løsninger og om at sikre en mere konsekvent og systematisk udbredelse af de fælles løsninger. Det stiller store krav til en stærk decentral implementeringskapacitet, men også en centralt fokuseret koordinationsindsats.

De digitale mål skal skabe forandring

Den økonomiske situation har sat stat, kommuner og regioner under pres for at finde effektive løsninger, så opgaverne løses smartere og mere effektivt. Digitalisering spiller her en nøglerolle og er blevet en fast del af forhandlingerne om kommunernes og regionernes økonomi.

Nye it-investeringer skal altid bygge på solide beslutningsgrundlag, herunder en veldokumenteret business case. Endvidere skal der tages hensyn til, at visse myndigheder er tyngt af ældre it-systemer og grundlæggende udfordringer med opgavevaretagelsen mv., og at de derfor står over for en større moderniseringsopgave.

Plads til agilitet

Samfundet ændrer sig hastigt i disse år, og

den teknologiske udvikling er voldsom. Nye muligheder og behov vil opstå de kommende år, som vi ikke kan forudsige på nuværende tidspunkt. Og de analyser, der igangsættes med strategien, vil gøre os klogere på, hvilken retning der er klog at vælge. Derfor skal vi sammen i strategiperioden tage bestik af mulighederne, drøfte implementeringen og løbende justere indsatser og processer, hvor behovet opstår.

For at sikre koordination og løbende tilpasning af strategien etableres en porteføljestyregruppe for den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020. Derved sikres en stærk fællesoffentlig organisering om implementering af strategiens initiativer, så myndighederne får den nødvendige støtte til at komme i mål med de ambitiøse målsætninger.

Fagministerierne sikrer, at lovgivning, regler og standarder understøtter effektive digitale processer på de store velfærdsområder. Herudover følger Porteføljestyregruppen op på statens, kommuners og regioners realisering af tværgående mål og milepæle for udviklingen på de enkelte områder. Der kan etableres styregrupper, som rådgiver de ansvarlige beslutningstagere.

